Година V. Цариградъ 1871 Февруарій 23 Брой 8.

МАКЕДОНІЯ ще излиза единъ пѫть прѣзъ седмицѫтѫ, въ Сѫбботѫ.

Цѣна предплатена за годинѫ 4 бѣлы меджидіета, а за шесть мѣсеца 2 и половинѫ както въ Цариградъ тукъ тѣй и на всякдѣ по вѣнъ.

Единъ листъ има 2 гроша.

Писма не освободены отъ пощенскѫ платѫ и нарѫчванія за вѣстникъ не съдружены съ прѣдплатѫтѫ не ся пріемѫтъ.

Всяко порѫчваніе и изискваніе, за все що ся отнася до Македоніѭ, ще ся отправя исключително до редактора и издателя П. Р. СЛАВЕЙКОВА.

МАКЕДОНІЯ.

Листъ за политикѫ и книжевность.

Подписка-та на спомоществованія-та става въ Цариградъ, въ Писалѫщето на вѣстника, отвѫтрѣ Одунъ Капіѭ въ бѫкѫджіитѣ № 68, а по вѣнъ при отредены-тѣ настоятели, които отговарятъ за вѣстникъ-тъ.

Статіи и писма за общеполезны работы вмѣстяватъ ся безъ платѫ, стига само да сѫ снабдены съ вѣрны подписы. За частны извѣстія плаща ся по гр. 2 за реда

На настоятелитѣ ся устѫпва по петь на сто отъ цѣнѫтѫ на спомоществованіята, като съберѫтъ отъ три спомоществованія на горѣ и гы издѣлѫжатъ.

ПОДАРѢЦЫ

Негова милость Г. Кыро Ивановъ Казанлѫчанинъ изъ Слатинѫ въ Краіово подарява едно годишно теченіе отъ В. Македоніѭ на дѣвическото училище въ Казанлѫкъ.

Н. милость Г. Стефанъ Петровичь (въ Краіово) подарява едно годишно теченіе отъ В. Македоніѭ на сына си Петра Стефанова кундураджія въ Котелъ.

Тѣхна милость родолюбивитѣ селени въ Орѣховскѫ каазѫ, Цвѣтко Боневъ отъ Луковитъ, Отецъ попъ Димитръ Пановъ отъ Селановцы, Отецъ попъ Никола Веновъ отъ Струненъ, подаряватъ всякой за селото си по едно годишно теченіе отъ В. Македоніѭ. —

БЛАГОДѢТЕЛНОТО БРАТСТВО въ градѣтъ ни подарява еще двѣ годишны теченія отъ В. Македоніѭ, едно за Бѫлг. училище въ Касѫмъ-пашѫ (Цариградъ) и друго за училището въ Хаскюю (Цариградъ) и пакъ — двѣ годишны теченія отъ Пчелицѫ едно за училището въ Тарфѫ а друго за въ Паничково.

Н. милость Д-ръ Желесъ Драгановъ изъ Тулчѫ подарява едно годишно теченіе отъ Ружицѫ за дѣвическото училище въ Тулчѫ и двѣ теченія отъ Пчелицѫ за мѫжското училище тамже.

По разсѫжденіята въ Право върху Уставътъ.

Като отблъснѫхмы въ прѣминѫлытѣ си два броя нападеніята съ които почитаемыйтъ съчинительтъ на разсѫжденіята имаше за цѣль да обескредити *Македоніѭ*, като противна на лихытѣ домогванія на неговѫтѫ партіѭ, ный ся обѣщахмы да разгледамы самытѣ тѣзи разсѫжденія върху уставътъ и да прѣтърсимъ мыслытѣ на разсѫдителя върху управленіето на Българскѫтѫ Екзархія. Его днесь ный идемъ да испълнимъ обѣщаніето си.

Още при първото появеніе на тѣзи разсѫжденія ный призовахмы врьзъ тѣхъ вниманіето на читателитѣ, а сега ный гы приканямы еще повече да вникнѫтъ въ тѣхното разглежданіе, защото смы вече на пълно убѣдены че, тѣ не сѫ освѣнъ изліяніе на чувствата, които сѫ рѫководили и рѫководятъ извѣстного онова между насъ лице въ великыйтъ му подвигъ за народното добро; тѣ сѫ пълныйтъ идеалъ на вѣчнытѣ бѣлгуванія на Това лице, което като пристигнѫло вече да вѣрва че то, а не другъ нѣкой, ще бѫде избранныйтъ на народа, и смѣта че е настанѫлъ часътъ за испълненіето на неговытѣ присны желанія, излѣзва чрѣзъ тѣзи разсѫжденія прѣдъ свѣтътъ да му прѣдстави програмѫтѫ, чрѣзъ коіѫто мысли да направи честитъ и блаженъ Българскыйтъ народъ, който ще вѣвѣри въ неговытѣ рѫцѣ своіѫтѫ сѫдбинѫ по духовно управленіе.

Но за да ся разберемъ по-добрѣ нека бѫдемъ по-ясны, нека снемемъ вече булото и да кажемъ чисто и явно, че тѣзи разсѫжденія сѫ задушевнытѣ мысли на Н. Прѣосв. Г.Г. Иларіона Макаріополскаго, одобрены разумѣва ся отъ неговътъ Ахытофелъ Архимандрита Григорія Всяческаго, и изложены въ *Право* отъ любезныйтъ братъ на Н. Прѣосв. Г-на Н. Михайловскаго. Дѣто ще ся рече тѣзи мысли не сѫ токо тѣй просты вѣстникарскы разсѫжденія върху единъ денешенъ въпросъ, но сѫ мысли за осѫществеіето на които ся полага всевъзможно стараніе. Разгледваніето прочее на тѣзи разсѫжденія отъ нашѫ страна не е щепетливо вѣстникарско надпираніе, но е длъжность серіозна; защото прѣдлежи за единъ въпросъ отъ великѫ важность, който интересува всичкыйтъ Българскый народъ, и ный, като встѫпвамы въ това разглежданіе, призовавамы изъ третій пѫть уже вниманіето на читающѫ-тѫ и разсуждающѫ нашѫ публикѫ.

Като съблечемъ разсѫжденіята отъ епизодытѣ, отъ вѣтійскытѣ опѣзи прѣдназванія, прикрасы и праздны фразы, ный виждамы че системата коѭто прѣдлага, за духовното управленіе на Българскый народъ поменѫтата нераздѣлна троица, е много проста и ясна. Споредъ нейнытѣ благоразсѫжденія, за да бѫде Българскый народъ честитъ и доброчестъ отъ духовното си управленіе достаточно е това само:

Единъ Екзархъ безъ Синодъ, безъ Екзархійскый съвѣтъ; Екзархъ неограниченъ и самовластенъ, който обаче въ голѣмото си благоволеніе къмъ народътъ, може да допусне да има двама подчинени нему владыци помощници.

Този Екзархъ да бѫде пожизненъ и да има сѣдалището си не на друго мѣсто но въ Търново; а кога има кефъ той Екзархъ да лохажда на расходъ и въ столицѫтѫ. Неговата титла да е *Екзархъ всея Българіи.*

Неговытѣ владыци да бѫдѫтъ свободны отъ епархійскы мірскы и свещенны съвѣты; да управляватъ всичко самовластно и да независятъ, освѣнъ отъ неограниченыйтъ си господарь — Екзарха.

Екзархътъ и владыцитѣ да държатъ подъ надзоръ и обузданіе гражданскыйтъ елементъ.

Ето цѣлата система. Таквызи прѣчкы и спѣнкы които Уставътъ иска да налага на Екзарха, като Синодъ, Екзархійскый съвѣтъ, писари, подписари, надзори, формалности и другы еще таквызъ непознаты до сега ограниченія, споредъ троичнытѣ разсѫжденія, не само сѫ излишни но — даже и вредителны и опропастителны за народа. Таквызъ епархійскы мірскы и свещенни съвѣти, таквозъ нѣщо като апеляціи и другы повизны защо сѫ: ный Българитѣ трѣба да живѣемъ отъ *традиціи.* Единъ кѫлѫ-гююслія, бабаитѣ Екзархъ, като яничаръ-агасѫ, и владыци като спахіи, които да не познаватъ никого освѣнъ Екзарха, ето какво трѣба за одоброчествуваніето на Българитѣ! А този гражданскый елементъ който е станѫлъ толкозъ махаитъ та не аресва таквозъ правленіе, този послободялъ елементъ, който отъ какъ е строшилъ феперскыйтъ хомотъ е виренѫлъ главѫ и иска да ограничава духовенството, а най-вече Екзарха, нему трѣбва да му ся наведе главата и да ся тури подъ надзоръ и обузданіе!!

Съ таквѫзъ еднѫ мѫжкѫ, по-силнѫ отъ фанаріотскѫтѫ системѫ, съ единъ пожизненъ Екзархъ, подекзархъ и единъ книгочій и сѣдалище Търново какво не е промыслено и прѣдвидено за възстановеніето на единъ самовластнѣйшій тріумвиратъ?

Колкото повече вникнувамы въ дѣлбокото обмысленіе на този планъ толкозъ повече ный ся намирамы очаровани отъ генія който си го е въобразилъ. Българскый народъ става тука толкозъ годины полага неимовѣрны трудове за да ся освободи отъ деспотизмътъ на фанаріотскѫтѫ духовнѫ власть и да добые свое независимо черковно управленіе, той е жертвовалъ все що е моглъ за тѫзи работѫ, и всичкытѣ благы надѣжды на своето унапрѣдваніе полага той въ доброто нарежданіе на новото си черковно управленіе; но ето че въ тѣзи обстоятелства ся изстѫпва на срѣдъ единъ человѣкъ амбиціозенъ и иска да тури рѫкѫ на туй народно притежаніе, да земе юздытѣ на черковното управленіе въ рѫцѣтѣ си, да смачка подъ нозѣтѣ си всичкы онѣзи пичтожны міряне и духовны, които прѣчатъ на пълнотѫтѫ на самовластіето му, да отмѫкне Екзархскѫтѫ корунѫ испрѣдъ очитѣ на свѣтътъ, да тегли управленіето въ срѣдъ Българіѭ и тамо, като постави прѣстолътъ си, да възлѣзе на него и да извыка: Ето азъ сымъ туй самовластныйтъ онзи и пожизненъ Екзархъ всея Българіи. Макіавели истыйтъ ако да имаше да пише изново Принцътъ щеше да покаже този образецъ на онѣзи които искать отъ нищо да добыѭтъ власть и повластіе.

А ето и за постиганіе на тѫзи цѣль, какъ трѣба да ся отблъснѫтъ неразлѫчны тѣ отъ таквызъ прѣдпріятія прѣчкы, каквы срѣдства, какви аргументи трѣба да ся употрѣбятъ. И какъ всичко е чудесно измудрила прѣмудрата троица!

Най-напрѣдъ, за да ся осигури Екзархійскыйтѣ тронъ трѣба да ся докаже, че Българитѣ безъ да станѫтъ еретици не могѫтъ да имѫтъ канонически сѣдалище въ Цариградъ, а слѣдствіе на туй неможаніе ще е че сѣдалището трѣба да бѫде въ Търново. Въ Търново като е, то ще бѫде осигурено и ще даде не само пожизненностьтѫ но и възможностьтѫ да не бѫде св. Екзархъ ни най малко ограниченъ и да не могѫтъ въ нищо да му прѣчатъ онѣзи мірскы и духовны, които, като е въ Цариградъ, ще могѫтъ по свободно да наблюдаватъ дѣлата му.

За да ся убѣдятъ Българитѣ че не имъ сѫ потрѣбны таквызъ нѣща като Синодъ и Екзархійскый Съвѣтъ нека да ся похванѫтъ отъ къмъ слабѫтѫ странѫ; тѣ сѫ и сиромаси и скѫперницы, нека имъ ся каже че безъ тѣхъ нѣма да ставатъ разноскы и тѣ ще плащатъ ужь по-малко.

Сега за да ся добыѭтъ и владыцытѣ да не прѣчатъ на това що трѣба? Нека имъ ся каже че тѣ не ще бѫдѫтъ отъ нищо лишены: ни отъ слугы ни отъ чибукчіи, ни отъ кафеджіи, ни отъ далкаукчіи ни отъ всичко онова което ся намира въ копакътъ на единъ фанаріотскы деспотъ и че за тѫзи тѣхны продоволствія трѣба да имъ ся назначи поне 100000 гроша редовна заплата, вѣнъ отъ случайнытѣ имъ дажбы и другы икрамы. Слѣдъ това разумѣва ся нѣма да ся забравятъ и всичкы другы мѣркы способны за постиганіе на цѣльтѫ.

Но нека оставимъ ный всичко друго за сега и нека разгледамы най-напрѣдъ аргументытѣ съ които ся подпира този чуденъ и дивенъ планъ.

Въпросътъ за мѣнѧемостьтѫ на Екзарха ся породилъ отъ въпроса за каноническото сѣдалище, казва съчинительтъ на разсѫжденіята. За да иматъ Българитѣ канонически сѣдалище въ Цариградъ трѣба да направятъ схизмѫ, а като нашитѣ владици нѣматъ този куражъ, то не можемъ да имамы въ Цариградъ канонически сѣдалище; слѣдователно това канонически сѣдалище не може да бѫде на друго мѣсто освѣнъ въ Търново. На това ный ще кажемъ въ бързѫ рѣчь че не е истинѫ дѣто казватъ че въпросътъ на мѣнѧемость-тѫ ся породилъ отъ въпросътъ за канонически сѣдалище; такъвъ въпросъ, за канонически или неканонически сѣдалище, не е ни ставалъ биле другъ пѫть, а го извадихѫ сега господа разсѫдители, за да го направятъ мостъ прѣзъ който да ся прѣвезе по-лесно Екзарскыйтъ прѣстолъ въ Търново, дѣто имъ по иде тѣмъ на смѣткѫ и дѣто намѣрватъ тѣ свойтъ частенъ интересъ по-сигуренъ отъ колкото въ Цариградъ.

А по нататъкъ: Защо да не можемъ да имамы каноническото си сѣдалище въ Цариградъ безъ схизмѫ? Вы самы казвате че всичкытѣ народи иматъ църковното си управленіе въ столицѫтѫ и сте принудени да исповѣдате че и за насъ е полезно да бѫде тамъ, тогазъ защо да не можемъ и ный да направимъ като другытѣ народы? Защото, казвате, ный смы были добыли църковното си управленіе чрѣзъ историческытѣ си правдины и че другытѣ православни народи не ни припознаватъ друго право на черковно управленіе освѣнъ тѣзи исторически правдины.

Ный не сиы богословцы нито на толкозъ вѣщы въ догматикѫтѫ, но имамы, слава Богу, толкозъ умъ въ главѣтѫ си, дѣто да размыслимъ и разсѫдимъ върху онова което по заднѫ мысль ни ся прѣдставя за неприкосновенно и невъзможно като противу догматическо. Врѣмето на тѣзи благочестивы шійретлицы, които искатъ да ни продаватъ съчинителитѣ на разсѫжденіята ся минѫ. Днесь всякой Българинъ знае, че ный добывамы самостоятелно черковно управленіе не отъ другытѣ православны народы нито отъ Вс. Патріархъ. Ный добывамы църковнѫтѫ си независимость не по нѣкои древни исторически правдины, но по светото онова въ православнѫтѫ черквѫ начало, споредъ което всякой православенъ народъ, като иска и може, има право да управлява Черквѫтѫ си независимо отъ другѫ Черквѫ: по това начало сѫ добыти и самытѣ наричаны исторически правдины въ древность, по него пакъ ся добыватъ тѣ и днесь, и това не е за насъ само но за всичкы православны народы. Всякой Българинъ знае, че слѣдъ това начало иде свободата на съвѣстьтѫ, и законытѣ на имперіѭтѫ които не допущатъ на Имп. Правителство да държи единъ неговъ народъ подъ духовното иго на другъ единъ такожде неговъ народъ, не за друго, но защото сѫ негови подданницы. Понеже ако да не бѣхѫ негови подданницы, тѣ щѣхѫ да отвѣрлятъ чуждѫтѫ духовнѫ власть и да управляватъ независимо отъ неіѫ своіѫтѫ Черквѫ: тѣй както сѫ правили всичкы другы народы въ древность, а и въ наше врѣме направихѫ това сърбитѣ и власитѣ и грьцити безъ да станѫтъ схизматици. Администраціята чисто не докарва никакѫвъ схизмѫ, защото не бута въ нищо нито догмытѣ нито вѣрѫтѫ, инакъ всичкытѣ православни народи които сѫ управляватъ независимо отъ Феперъ щѣхѫ да сѫ схизматици. При това ни самыйтъ царскый фирманъ има да казва таквозъ нѣщо: че на Българитѣ ся дава Екзархіѭ поради историческытѣ имъ правдины; но казва че въ правдѫтѫ и въ свободѫтѫ Имп. Правителство неможало да гледа между два православны народа раздоры които да смущаватъ Имперіѭтѫ, и че правосѫдіето и человѣколюбіето изискватъ, щото Българскыйтъ народъ да не стене подъ неправедното иго на грьцкыйтъ патріархъ, но да си има своето особенно черковно управленіе, като остава свръзанъ съ грьцкѫтѫ черквѫ и патріарха духовно чрѣзъ Екзархи, както и всичкытѣ другы православны черквы.

Отъ гореизложенното става явно първо, че ный не смы добыли черковнѫ самостоятелность чрѣзъ нѣкаквы си исторически правдины и, второ, че тази черковна самостоятелность т. е. независимото отъ патріарха управленіе на Българскѫтѫ Черквѫ не докарва никакъвъ схизмъ и трето най-послѣ това, че, заключеніе що то возобновленіето на Екзархіѭтѫ трѣба да бѫде въ Търново нѣма никакъвъ авторитетъ и слѣдователно пада отъ само себе си. Като не сѫ ни дали черковнѫтѫ самостоятелность по исторически правдини, намъ не сѫ ни дали именно нито Търновскѫ-тѫ, нито Охридскѫ-тѫ, нито Ипекскѫтѫ Патріархіѭ: намъ сѫ дадены правдины не за независимѫтѫ Търновскѫ черквѫ, но за независимо черковно управленіе НА БЪЛГАРСКЫЙТЪ НАРОДЪ, право което всякой православенъ народъ си взема когато може, безъ да прѣстава да си е православенъ Ако да бѣ въз-

можно на Вселенскыйтъ Патріархъ да подчини подъ своѭ власть всичкытѣ православны народы той бы го направилъ, и даже; днесь еще по утричка, щомъ бы могли тѣзи народи да отвьрлятъ игото на духовнѭтѫ неговѫ власть, тѣ ще го направятъ безъ да сѫ и безъ да ся нарекѫтъ схизматицы, защото това нито православнѭтѫ вѣрѫ докачи, нито нѣкоѭ догмѫ измѣнява.

И така вашійтъ аргументъ, Г-да съчинители на разсѫжденіята, за историческо право, врьху което зидите вы Ексархійското седалище въ Търново, изчезва и зданіето ви ся строполява. Но ный ще пріемемъ за единѫ минутѫ този аргументъ за да ви докажемъ че, и положителенъ ако да бѣше той, пакъ заключеніето ви не излаза отъ него. Като пріемате че цѣлото ни черковно независимо отъ патріарха управленіе не произвежда схизмѫ, какъ заключавате че отъ мѣстото само може да е Ексархътъ ни православенъ или схизматикъ? Това не е ли сѫщото като да быхте казвали: Стоянъ ако живѣе въ Ортакюю е православенъ, но ако живѣе въ Буюкъ-дере става схизматикъ, и че единъ и истый человѣкъ, съ единѫ и истѫ вѣрѫ, като е на едно мѣсто е на вѣрѫтѫ си а като отиде на друго мѣсто не е вече на вѣрѫтѫ си? Вашата логыка, ны води въ магыческы заключенія и ный никога не смы мыслили че само Българската Ексархія ще има свойството и силѫтѫ да прави таквызъ чудеса, щото да е православна въ единъ градъ а въ другъ градъ схизматическа. Всичкытѣ ви прочее дрънкаицы съ които искате да докажите че едно нѣщо, като е на този столъ е камыкъ, а като ся тури на другъ столъ става книга, сѫ играчкы и показватъ че вы вземате читателитѣ си за глупавы и искате да ся смѣете съ тѣхнѫтѫ простотѫ. И тъй, като историческытѣ правдины ви не служатъ за доказателство трѣба да търсите другы аргументы.

Но кажѣте ни, моліѫ ви, въ кое Богословіе и въ коѭ догмѫ на православіето сте намѣрили да пише; че Българского черковно сѣдалище не може да е въ Цариградъ безъ да направи схизмѫ? До колкото ный знаемъ нигдѣ въ православнѭтѫ вѣрѫ не пише, че двама духовны свещеноначалници, на два различны по умъ и по нравы и по прѣданія народы, немогѫтъ да бѫдѫтъ въ столицѫтѫ на Имперіѭтѫ, на коѭто принадлежятъ тѣзи два народа. Таквозь правило е безумно и то не сѫществува освѣнь въ устата на фенерскытѣ схоластицы. На всякѫдѣ всичкытѣ централны администраціи въ единѫ държавѫ ся намиратъ въ Столицѫтѫ при Правителството, дѣто имъ е и работата. Това невреди никакъ на личнытѣ убѣжденія на лицата.

Даже и да прѣдположимъ че сѫществува таквозь нѣкое черковно правило, което да заврѣщава да иматъ седалищата си въ истѫтѫ Столицѫ двама свещеноначалници на двѣ особенны стада, ный пакъ можахны да туримъ това правило настранѫ безъ да станемъ схызматици; защото правилата ся турятъ за порядокътъ и за интересытѣ на вѣрующытѣ и падатъ въ неупотрѣбеніе или ся замѣняватъ съ другы, когато сѫ излишни или ся появятъ новы нужды. Догмытѣ само сѫ неизмѣняемы. Черковнытѣ правила или каноны сѫ сѫщо като гражданскытѣ законы, които сѫществуватъ до тогазь, до когато сѫ полезны за благочиніето или за другѫ общѫ ползѫ. Черковната Исторія може да ни прѣдстави на това сумѫ примѣры. А еще и грьцкыйтъ патріархъ подтвьрдява това всякой день, като създава новы правила за управленіето на Черквѫтѫ и уничтожава веты, а още и като въскрьсява таквызь нѣкои затънтены и забравены правила, споредъ както му дойде на интереса. Неупазваніето прочее на едно таквозь правило, ако бы да го има, неможе да докара никаквѫ схызмѫ и у насъ, както не е докарало и у другы въ толкозь случаи.

Ферманътъ допуща прѣбываніето но не и седалището на Ексарха въ Цариградъ, казва съчинительтъ на разсѫжденіята. Нека допуснемъ че ферманътъ прави сѫщето различіе, което прави Г. разсѫдитель, между думѫтѫ сѣдіѫ и прѣбывавамъ. Но ферманътъ като допуща формално прѣбываніето отрича ли съ това сѣдалището? Ферманътъ не казва че седалището може да бѫде въ Цариградъ, и явно е че то е направено нарочно тъй щото да попскатъ българитѣ самы да бѫде седалището въ Цариградъ и Правителството да устѫпи тогазь на исканіето имъ. Правителството не е искало да ны тласка опичко въ всичко онова което оскърбява Патріарха; но не е искало ни насъ да обиди съ исключваніето ни отъ Столицѫтѫ, инакъ то бы отредило дѣ да бѫде Столицата на Ексарха. Тогазь то ще каже че писательтъ на тѣзи разсѫжденія не безъ причинѫ ся втелява за едно толкозь явно нѣщо и ся прави будала че не разбира, а казува, че Ферманътъ, като не казва нарочно че сѣдалището ще бѫде въ Цариградъ, щѣло да каже че то неможе да бѫде тамъ. Таквозь едно истълкованіе допростено бы было на грьцкыйтъ патріархъ но никога не и на единъ такъвъ, който ся тъкми да стане Българскый Ексархъ.

Като доказахмы че не смы добыли църковното си независимо управленіе чрѣзъ историческытѣ си правдины, врьху които съчинителитѣ на разсѫжденіята основаватъ седалището на екзарха въ Търново; като доказахмы че нѣма никоя догма която да казва: че двама свещеноначалници на два разны народа не могѫтъ да живѣѭтъ въ истѫтѫ столицѫ; като доказахмы че даже и да бы имало нѣкое църковно правило врьху това нѣщо, ный можемъ да го изоставимъ безъ да станемъ за това схызматица; като доказахмы всичко това ный показахмы на нашитѣ разсѫдители че Българскыйтъ Екзархъ може да има сѣдалището си въ Цариградъ безъ да произлѣзе схызма.

Но за да не смы изведнъжъ толкозь непріятны на съчинителитѣ на разсѫжденіята и да не прѣсичамы така сладкытѣ имъ надѣжды, ный ще прѣдположимъ съ тѣхъ за единѫ минутѫ, че наистинѫ по нѣкое си правило, сѣдалището на Екзарха не може да бѫде безъ схызмѫ въ Цариградъ, за да имъ докажемъ че даже и въ това прѣдположеніе тѣ не достигатъ желаемѫтѫ си цѣль. Нека разсѫдителитѣ не мыслятъ, че като не може сѣдалището да бѫде въ Цариградъ то непрѣменно трѣба да е въ Търново. И наистинѫ, отъ тритѣ Българскы независимы черквы, които сѫ сѫществували въ Охридъ, Ипекъ и Търново, Търновската Патріархія е по-млада отъ Охридскѫтѫ и е была дадена не на Търново, но въ честь на Българскытѣ царіе, които сѫ могли и сами да си ѭ зематъ и да ѭ прѣносятъ съ сѣдалището си. Съ нечезваніето на Българскытѣ царіе нечезва и Търновската патріархія, и по здравѫ логикѫ възобновленіего и трѣба да стане тамъ дѣто сѫ сега Българскытѣ господари — султанытѣ, дѣто е сега правителството на Българитѣ. Но Ипекската и особенно Охридската черква е най-старата, и е траяла най-много врѣме, тя е была дадена отъ Патріарха чрѣзъ грьцкытѣ императоры и е была приозната отъ вселенскытѣ съборы. Ако търсимъ прочее историческы правдины ный можемъ да кажемъ че отъ тритѣ мѣста, дѣто е имало Българскы независимы черквы, Търново има най-слабото а Охридъ има най-голѣмото историческо право. Прибавѣте че, ако Екзархътъ ни трѣба да бѫде въ провинціитѣ, по историческо право той трѣба да бѫде въ Охридъ, а и интересытѣ на българитѣ тъй изискуватъ, не въ Търново, дѣто българщината е развита, но въ Охридъ, за да ся спечелитъ, и развіѭтъ и онѣзи по-западнѫлы българскы страны, съ което и всичкытѣ българскы провинціи ся удовлетворяватъ. Съчинительтъ на разсѫжденіята прочее не си е чакъ дотамъ благорьзуменъ, като си дава толкозь трудъ да спечели давіѭтѫ си за другытѣ, и ный смы увѣрены че той, който безъ личенъ интересъ не пише ни два реда, не бы хванѫлъ перото да търси историческытѣ правдины на Българитѣ, ако знаеше че трудътъ му ще бѫде за Охридъ. Но ный ще кажемъ и на Търново и на Охридъ и на Ипекъ да оставятъ да спятъ историческытѣ правдины, които незначатъ днесь нищо прѣдъ новытѣ политическы начала, и които нито въпросътъ ни рѣшихѫ, нито за Ексархіѭтѫ ни сѫ необходимы.

А за да бѫдемъ еще по-удовлетворителны нека разгледамы тозь въпросъ еще отъ единѫ страниѫ. По първо, нека кажемъ че и ный, които пишемъ тѣзи редовце, смы търновчанинъ и по рожденіе и по отхранѫ, и намъ ни е и мила и драга, както и на всякого, славата и доброто име на родинѫтѫ ни, но никога не ще бѫдемъ ослѣпены отъ този хубавъ но тѣсенъ патріотизмъ, щото за частниѫ и суетниѫ намъ угодѫ да страдатъ общытѣ интересы на народа. Сега нека кажемъ, че Екзархията ся основа въ Търново, коя и каква ще бѫде ползата на Българскый народъ отъ това? Търново ни е родина, но то не е освѣнь единъ градъ второстепененъ, съ по-малкѫ важность даже и отъ Руссе; то е единъ градъ управляемъ днесь отъ единъ простъ мютесарифинъ и зависи отъ русненскыйтъ валія, единъ градъ, както всичкы почти наши градове, потънѫлъ въ невѣжество, а частно, като нѣкои само, и въ развратъ. Какъ въ такъвъ единъ градъ нашійтъ Екзархъ ще управлява духовно Българскыйтъ въ цѣлѫтѫ държавѫ народъ? Какъ ще му пристигатъ съ бьрзинѫ всичкытѣ писма, всичкытѣ телеграфы, всичкытѣ свѣденія, всичкытѣ жалбы и оплакванія? Какъ ще имъ свьрши работѫтѫ незабавно прѣдъ Правителството и какъ ще имъ оттоварѝ той? какъ ще зема съвѣтытѣ на отличны хора? какъ ще обнародва чрѣзъ вѣстницытѣ онова което е за обнародваніе? какъ ще ходатайствува на всякой часъ прѣдъ Правителството, прѣдъ министрытѣ, прѣдъ Визиря за нуждытѣ на стадото си? какъ ще дѣйствува да получава отъ Правителството благодѣянія за народа си? какъ ще го защищава? Разумява ся, че той трѣба да ся отнася тамъ до мютесарифина, мютесарифинътъ до валіята, валіята до везиря и послѣ везирьтъ до валіята, валіята до мютесарифина и мютесарифинътъ до нашійтъ всея Българіи Ексархъ!

Тука самыйтъ патріархъ дѣйствува прѣдъ Портѫтѫ на Султана че пакъ отъ многото работы на управленіето неговытѣ расправы ся отлагатъ день отъ день за врѣме, та нашійтъ всея Болгаріи Ексархъ, изъ едно затънтено мѣсто задъ балкана, ще свьрши работытѣ на Българскыйтъ народъ и никой нѣма да го види. Развѣ ако Ексархътъ мысли да нѣма таквызъ грыжы и залисы; но тогазь защо ни е Ексархъ? Освѣнь това, другытѣ българскы епархіи и провинціи ще пріемѫтъ ли да зависятъ отъ Търново? и каквы гаранціи може да имъ прѣдстави Търново, за да повѣрятъ нему духовното си управленіе,—това духовно управленіе което е добылъ българскый народъ съ толкозь годишны трудове и отъ което праведно ся очакватъ толкозь добры слѣдствія?

Трѣба еще и това да ся земе прѣдъ очи, че утричка може бы да ся случи или своеволно, или подсторены и подкупены нѣколко таквызъ неразбраны и несмыслены нехранимайковцы да скочатъ да направятъ нѣкакво въстаніе, сто ти че грьц. патріархъ или другъ кой да е, ще може да каже: Азъ на ли казвахъ да ся не оставятъ българитѣ черковно свободни. Ето че Ексархътъ иска да повдигне Българіѭ и да ѭ направи независимѫ, или друго подобно на това. Ный смы асла и първомъ изгубили черковнѭтѫ си независимость по това само, защото смы были далечь отъ Правителството и смы дали лесниѫ на нашитѣ непріятели да ны клеветятъ и да подсвоятъ правдинытѣ ни, нѣщо което ся случава всякога когато онзи когото клеветятъ не е на лице да ся защищава.

Когато гледамы у поборницытѣ на тѣзи разсѫжденія и у началника имъ таквызъ едны тѣсны мысли, таквызъ едны ниски планове, когато гы гледамы да жертвуватъ и единството и интересытѣ на народа ни само и само да удовлетворятъ свойтъ егоизмъ, и дѣйствуватъ не за другого, но да направятъ началника си Ексархъ пожизненъ и неограниченъ господарь въ Търново, когато гледамы въ този началникъ единѫ толкозь неблагороднѫ, толкозь простолюдинѫ амбиціѭ, намъ ни ся свива сьрдцето отъ скърбь и тъгѫ. Това ни дава единѫ печалнѫ идеѭ за неговътъ патріотизмъ, за неговото управленіе и за неговѫтѫ политическѫ способность. Ный съ стѣснено сьрдце но искренно ще му кажемъ, че нищо повече неможаше повредѝ и побърква неговытѣ домогванія прѣдъ очитѣ на народа ни отколкото тази програма коѭто излага за управленіето на Ексархіѭтѫ и противонародната партія чрѣзъ коѭто мысли да постигне цѣлѫтѫ си. Ако бы прѣдположилъ Н. Прѣосв. че той нѣма да стане Екзархъ и че друго лице на негово мѣсто бы кроило тѣзи планове, които крои той днесь, щѣше ли да одобри мыслитѣ му, стремленіята му, щѣше ли да одобри партіѭтѫ му? Нека попыта съвѣстьтѫ си и ще чуе отговорътъ ѝ.

Като доказахмы на съчинителитѣ и притежателитѣ на тѣзи плѣнавы разсѫжденія че е възможно Бълг. Ексархъ да има каноническото си сѣдалище въ Цариградъ безъ да произлѣзе схизма, че, въ всякой случай, не е ни необходимо нито полезно да бѫде това сѣдалище въ Търново, дѣто го тѣ желаѭтъ за личный интересъ, остава ни слѣдъ това да разгледамы тѣхнытѣ доводы и доказателства за пожизненостьтѫ на бѫдущій Ексархъ.

Кондакъ святому.

Въ ползѫ на народното дѣло, ный намѣрвамы за нуждно на днешното врѣме да испѣемъ слѣдующыйтъ кондакъ.

"Който иска да ся бори за общото добро на народътъ си противу своекорыстнытѣ неговы потисницы, трѣба да земе за угледъ възвышенныйтъ примѣръ на първыйтъ въ свѣтътъ борецъ, — божественыйтъ борецъ за человѣчеството: Іисуса Христа. Както той самъ дигнѫ на раменѣтѣ си крьстътъ на който щѣхѫ да го распнѫтъ; тъй и борцитѣ за общото добро на народа си трѣба да сѫ готовы повече за мѫкы неже за славѫ и корысть. Това което най вече възвышава божественыйтъ нашъ Спаситель, е голѣмото негово смиреніе, задоволството му съ самаго себе си, хармоніята на гласътъ на съвѣтытѣ му съ дѣлата му. Въ единѫ и тѫзи седмицѫ, въ съботѫ той видѣ множество народъ да го посрѣща съ ваіа, да обсипва пѫтытѣ му съ цвѣтіе и да си постила дрехытѣ за да мине по тѣхъ, и чу да му выкатъ "осанна сыну Давидову" а до петъкъ видѣ всичко това множество настръхнѫло въ въ него и чу го да выка: "възми, възми, распни его". Но и на тозь часъ той пакъ ся не отрече отъ божественото си посланіе, а съ най-голѣмо душевно спокойствіе понесе на раменѣтѣ си распетыйтъ си крьстъ.

Нека земемъ него за примѣръ. У всякой народъ, иде едно врѣме на неизбѣжнѫ борбѫ, и въ тѫзи борбѫ ся изискува, тѣзи които сѫ излѣзли или излѣзатъ напрѣдъ, да бѫдѫтъ колкото жестокы и неуморимы срѣщу противницытѣ на общото народно добро, толкозь по-смиренномудренны за самы себе си и въ своитѣ претенціи. Всякой нека намѣрва най-голѣмото благодареніе и наградѫтѫ си въ прѣуспѣваніето на народното, общото добро; а който иска да извлече отъ тамъ личнѫ корысть, който иска да удовлетвори своего славолюбіе, той по-добрѣ е да не стѫпва въ редоветѣ на народнытѣ ратницы за общото добро. Ролята и на простыйтъ войникъ между тѣзи ратницы е сѫщо тъй славна както и ролята на самыйтъ военачалникъ, и за туй който ся не задоволява съ неѭ, той нека додѣ е рано еще да остава бойного поле. Който стѫпи подъ народныйтъ прѣпорецъ, той не трѣба да има другъ задатъкъ освѣнь борбѫтѫ за народното дѣло, нити другѫ цѣль освѣнь побѣдѫтѫ и въторжествованіето на общото добро. Ако има нѣкой да ся е отличилъ повече отъ всичкы другы въ тѫзи борбѫ, прѣди всичко и единственно той трѣба да търси наградѫ и признателность за това въ гласътъ на съвѣстьтѫ си, който му казва, че е извьршилъ честно и юнашкы светѫтѫ си длъжность спрямо народътъ си. Пъ но истинно е онова изреченіе, което ни казува: че е най възвышенъ онзи който въ величіето си е най-смиренъ,

И тъй който стѫпва въ редоветѣ на народнытѣ борцы съ това тайно намѣреніе: да ся прославятъ дѣла-та му и да извлече отъ тѣхъ корысть и признателность, той не намѣрва крайнѫ-тѫ цѣль въ въстържествованіето на дѣлото, за което ся бори, но въ своѭ-тѫ славѫ. За това често ся случва че таквызъ нѣкои, които ся излъгватъ въ надѣяніето си, оставятъ народный-тъ прѣпорецъ и ся отегглятъ. Това може да имъ ся вмѣни за голѣмѫ погрѣшкѫ. Този който за любовь на почести и икрамы ся залавя да ся

бора за народъть, и който за това само, щото народъть не рачи да го искрамосва и не му прави тріумфалны сволове са отмъкка назадъ отъ редове-тѣ на народнѫ-тѫ войскѫ и са тегли въ равнодушенѣ животъ, той никакъ не е ни трѣбало да полага клетвѫ подъ прѣборецъ-тѣ на народно-то борство, но-добрѣ бы было той да не е никакъвъ ни стѫпвалъ въ редоветь на народныѣ борцы.

Всякой народенъ борецъ трѣба да бѫде готовъ и на признателность и на не признателность, но нѣрното трѣба той да го не търси, да го непризкува тій като сѫломъ, а второто не трѣба да го обескуражава и да го отмика отъ пѫть-тѣ, въ който е тръгнѫлъ и въ който кажа вѣрни е полезенъ за народъть. Народъ-тѣ не е длъженъ да цѣлуса рѫкѫ на всякого отъ борцытѣ си, защото трѣба да признаемъ истинѫтѫ, че народъть стои надъ всичкы отгорѣ и въ какъвто случай и да е все той тѣрси и тегли най-голѣмыть ядове и неволи.

Ако трѣба да ся наслаждаемы отъ нѣщо и ако трѣба да ся радуваме на нѣщо и да ся благодаримъ, то на прьвѣ редъ трѣба да ся въстрѫскествуваніето на народното дѣло. За любовь на това трѣба да ся поприглѫщать и нѣкои горчивы хапове, а то да искамы да ся послужимъ съ него за своѭ корысть, и като не сполучимъ да ся отмѫкваемы отъ борбѫ-тѫ, но ще каже да показаемы нравственѫ слабость или най-право нравственото растѣніе, и очевидно недостоинство за почестить на които ся домогваемы. . .

Защо не напрѣдваме?

Ако хвѫрлимъ единъ кратъкъ погледъ върху прѣминалыть годины, отъ когато раздрахме черного було на невѣжеството и направимъ едно изслѣдованіе на всичкыть дѣла които сме извьршили, было за нашето образованіе было за нашето обогатаваніе, съ единъ дѫшъ, за нашето нѫравственно и нѣщественно напрѣдуваніе, нищо ни было доказало, какъ при толкози стремленія, при толкози жертвы, при толкози жѫкы, ный не можѣхме да сполучимъ на нѣщо ни въ едно наше прѣдпріятіе. Гѫрцытѣ клеветѣхме, тѣхъ турѫхме за причинѫ за нашѫтѫ несполукѫ, въ кое да е дѣло; но ето гѫрцытѣ са изгонихъ, вліяніето имъ са отхвѫрли, а нашето състояніе не стана по-добро. А това не стигнѫ, ный са увинчахме още въ такыва затрудненія, отъ които за да ся отрьснимъ послѣ, трѣбаше да ся зареченъ за всяко повтаряніе, защото, разбира ся, въ едно първо опытваніе, ный вождахме сладостьтѫ на прѣдпріятіето си, и нѫрзость не оставаше у насъ за още веднѫжъ, всичко сьвршихме. Това слѣдовахме ный постепенно до днесь, безъ да направимъ нѣкакво важно промѣненіе въ ходьтѫ на работы-тѣ, но ги нѫкахме и прѣкарахме единъ періодъ отъ 10-15 год. въ празны надѫжды, да тѫрнимъ и постоянствуваме, като че тамъ са състояніе нашето напрѣдуваніе, напрѣдуваніе което времето изиска отъ насъ.

Въ нека ся попытаме, какъ стана тай че ный ся изиграхме въ всичко що прѣдпріехме? Никой не може да не приознае че главныть причины на това сѫ были съвьршената не способность за работы, които ный малко умѫхме да издѫржимъ и подкрѣпимъ. Вѫтрѣшныть несторазумѣнія, личный интересъ, за който ный жертвувахме общій, на конецъ, много ни ученіе, единственно срѣдство за богатството, търговіята, съ единъ дѫхъ, единственный изворъ за благоденствіето не народьтъ, въ дненій XIX вѣкъ, вѣкъ въ който цивилизаціята прави чудеса; ето, ако не ся лѫжемъ, най-голѣмыть спѫтники, които въ всичкы врѣмена ни сѫ были като едно непрѣодолима прѣграда за испьлненіе-то на наши-тѣ желѣнія.

Тій нашитѣ училища, избавены отъ неводеніята фанаріотски, по подложены на кѫрщитѣ на вліятелны хора, оставени на монополѫтъ на чорбаджилѫкы, тѣ не произведохѫ никакъвъ плодъ, но останѫхѫ, токо рѣчи, въ нѫрвобытного си състояніе. Тій и читалищата ни, които зехѫ да ся отваратъ отъ десеть годины насамъ и които направихѫ толкова шумъ, не испьлнихѫ ни най-малкѫтѫ часть отъ мисіѭтѫ си, по постепенно отварани и затварани не оставахѫ освѣнъ едно въспоминаніе. Макаръ и въ тія послѣдны врѣмена, тія общественыть заведенія, които негли сѫ поникани да изграѭтъ най-голѣмѫ ролѭ въ нашій напрѣдѫкъ, сѫ са умоложили и са позадьржахѫ, но е чудно да ги видимъ едно по едно да ся затваратъ, ако опытытѣ не би е още доказалъ какъ трѣбва да постьпваме.

Тій търговскыть ни прѣдпріятія станѫхѫ жертва на нашѫтѫ неопытность. Единъ примѣръ ще ни докаже истинѫтѫ. Какво стана параходьтѣ, когото прѣди нѣколко годины, нѣколко отъ нашитѣ по-първи търговци купихѫ? Дѣлото бѣше колкото похвално толкозь и благородно; това ся явно доказа отъ голѣмото въспьщеніе съ което го ный посрѣщнѫхме, но това не бѣше за много врѣме. Вапрѣтъ една година работи; дойде врѣме за доплащаніето му, подлѣжнитѣ за тая работа акціонери са придрьжнѫхѫ и противжаленитѣ, споредъ условіето, испратихѫ вѣпрьтъ въ Лондонъ. Какво направихме ный тогава? За да не дадемъ още по-нѣколко миры, за да си земемъ това що сме дали, приженѫхме едно количество отъ 6-7 хыляди л., количество което са бѣше брошло, и тѫй изгубихме прасото си, безъ ни най-малко да ся смутимъ. Останахме ли тогава съ празни рѫцѣ?

По казахме го вече, такыва сме ній да работимъ за хората, да ги хранимъ: да ся отказемъ да тьрсимъ това що сме дали, направяме го; но да дадемъ за наши си, да ся обьчемъ, да ся нахранимъ, това ни ся види сьвръхестественно, и колко другы още подобны работы, които книга и мастило не бы ни постигнѫло да опишемъ, сме направили ный и правимъ още и днесь, безъ да ся слушаваме ни най-малко!

Жилно е наистинѫ, гдѣто при толкова спромашія, при толкова мѫжы, при толкова опытъ, ный още не усьвтихме гдѣ ся състои истинный ни напрѣдѫкъ, но са лутаме още изъ мрактъ. Опытытѣ не ни ли е още научилъ че училища отворени, читалища съставени, женскы дружества образовани, но оставени всичкы на случайтѣ, подложени на своеволието и каприцитѣ, зѫ управляваи приличать на единъ корабъ вѣрѣдъ океанытѣ безъ водитель, изложенъ подъ волѭтѫ на бубытѣ вѣтрове и на простыть вѫлны.

Какво трѣба прочее да правимъ за да изльзеемъ отъ това наше скѫрбно положеніе? Нищо друго освѣнъ ученіето, науката; изворьтъ на всичко. Ако гѣдаме днесь съсѣдныть нѫмъ народи, помѣжду които промышленость, търговія, земледѣліе, всичко цвети, то е ученіето, обработваніето на умѫтѣ, науката до който сѫ тѣ имали пробѣжѫще и които ги докара до тая степень на величіето; та ги научи да работятъ, та имъ посочи пѫтьтѫ на търговіѭтѫ; та ги най-сетнѣ направи да напрѣдѫтъ. Съ ученіето си тѣ прѣскачатъ океанытѣ, отвратъ отвъдъ морята да тьрсатъ произведенія, разносятъ търговіѭтѫ и цивилизаціѭтѫ си и тамъ гдѣто по-напрѣдъ е было съвьрталище на лиютѣ; днесь е станало мѣсто гдѣто всичко сѫтки. Науката направи работитѣ, желѣзныть пѫтища, телеграфытѣ и прѣсѣчте планины, присѣдаи моря и направи всичкы тіи открытія и изнамѣрванія, които бѣхѫ запазени само на естество-то и които сѫ едно слѣдствіе отъ блясковитѣ побѣди що человѣческый умъ направи. Тамъ гдѣто проникнѫ ученіето тамъ е богатство, благоденствіето и напрѣдѫка: тамъ напротивъ гдѣто то са такъче то подъ крака, крайна спромашія и злощастія владѣкытѣ. Оставали още мѣсто за двоумѣніе, като гледаме че ямата на чика? Не чуваме ли гласытѣ на XIX вѣкъ който вика, ученіе, цивилизація, или нравственно погыбель и смьрть? П. Д.

Дописки на "Македонія"

Русе 1871 Мали Сѣчко 9.

Протичането на тѫжбѫ-тѫ ни защо-то ни не позволи да са прибѣрѫ за зимуване тѫй година у дома, кръстосвахъ нѣкъ зимѫ Бидатскыйтѣ Сѫрай, приглащѫщи за да вземе, день по-напрѣдъ край, не много запѣтенѫлъ-тѫ ни работѫ; но нашитѣ ѫты необыкновенно; „*дарамъ-гелъ-гитъ, инталахъ гелемъ хаоне кадаръ ишитъ таинъ бишеръ* и слава Богу до сега, и и до котѣ, Богъ знай, ще ся сьрши за нсвѣ туй *ярмъ обюръ-гюю!*

И тѫй въ туй ся зимуване въ Русе Г-не Редакторе, защо-то могохъ да ся ставамъ съ тогозь и опознахъ въ бодитѣ тоя градъ, новоизлазенъ кючюкъ Парижъ на Българія, азъ имахъ случайтѣ да изучѫ много семейныи и вѫзкамны отношенія на тукашното Българско население, та по туй врѣме кога нашата журналистика, гѣдамъ, е отворила стѫлповетѣ на листата си и поиньца съѣдѣнія и критикуванія за дѣлата и положеніето на Русенцы, нѫма не ще да о изпишо, ако ви нашошѫ едынъ кратъкъ погледецъ който, ще ся стараѭ да обѣме колкото са може по-вѣрно Българскыть-тѣ животъ въ Русе съ нѣкои прѣскачны случайности.

Тукашнето население е было и много бѣдно въ много отношенія: Опустошителныть елементъ който прѣмарѭ на недѣлѭ цѣлъ-тѫ годѣмѫ чиршїя съ 500 дюгени запразднены съ стока, въ крайтѣ на минѫлый Юлій, ако и да огоди значително много търговскы нѫща, въ сравнение обаче съ сѫжденныть опустошени, кои прави вѫрующыта, въ тѫй несчастны мѣста: Русе и Търново, европейска чуда, могатъ е равно съ единица къмъ нестъ; и Г-да Русенцы за да турѫтъ въ безопасность, за въ бѫдѫще тѫжѫ подкрѣпенѫ единицѫ надоѫ недвѫжимы-тѣ си които подъ сигурнѫта; но тѫй е, кото азъ нечогѫ да си разлеся; защо тыя слѫшатъ Руссенцы, не са стрѣсѫтатъ да турѫтъ подъ сигурнѫта и моралныта имотъ на семействата си, който е душата на всяко добросгойствено общество и кой-то заслѫжѫвѫ отъ утрошнѫтѫ стрѣмъ на описнѫтѫ прагъ (молитѫ) ще направи благословенѫ кесіѭтѣ имъ за да ты вкара въ благополучіе кото са брои на гѫрдѫ Българска честь, и до тѫмъ сѫвѣстны лица, что да замѫкъ за срѣднѣвѣкѫмъ модѫ много четене и канонисване въ черква, не за тѫрпѣне въ просвѣщенный XIX вѣкъ! А за това и нашитѣ контета и контесы въ черква ако честѫтъ отъ недѣлѭ въ недѣлѭ не го правѭтъ за друго, освѣнъ сѫ цѣлъ за да си поправѫтъ очитѣ. Незлобивый Господи!

Бѫрждѫи и всякакъвъ видъ тенекеджїи сѫ наводнѫли както скокотци нѫмъ Българскы-тѣ улицы и, ако можнѫ намѣри кѫщѫ, който да не е оградена отъ тѫй щедры насѣмцы, въ кои *Кукидоѫ* до толко са е опытѫвѫ, что ты на туй всяка вечеръ да кръстосватъ улицытѣ и безсранно да пѣѭтъ пѣсны достойны за най-безпрѣстенныть-тѣ на тоя свѣтъ; Нѣкои обяче отъ гражданотѣ ис гѣдатъ съ такыва очи своѭ-тѣ насѣмцы: тѣ ты тряскѫтъ, а дору и молѭтъ да да имъ наимѫтъ кѫщитѣ. Ту да излазва помѫмъ, ахъ бѣдень помѫмъ!!! По тоя начинъ изложены бѣдны-тѣ невѣсты и дѣвоики, весь день стоѭатъ безработно на прозорецытѣ, трошѭтъ тѫмы прьсти и са умѫвѫтъ пристрастно на лудѫтѫ младость, и чисто и слушѫтъ безправственныть пѣтанія и въскѫцанія на мажоходящыть тенекеджїи. Кто, такъвъ е правственныѭтъ животъ на не-малко отъ бѫдѫщыть гражданы Майки! А това е една многа пространна кариера, ако разбирать, что ще да рече общо добро, достопочтенныть членове на дружеството „Стѫпанка" въ Русе; кариера, който самото имя на дружеството отвара и подсказѫ, само нека запоѭвѫтъ господѫтѣ да ся постараѭтъ за полѫзѫ на сьграждѫнытѣ си на мнѫто си отечество! Въ имѫ народно бы ми ся искало да ги помолѭ и азъ както дописвахъ отъ Русе (вижѫ 3. броѭ Македонія с. г.) да поумѣрѫтъ моды-тѣ си пришенны, да си не бѣлоскатъ и да не сѫ толко пѫстры сѫ пестры чаты и чанѫтъ-чанѫтъ умѣрѣтета въ рѫцѣ, кога отиватъ да посѣщѫватъ неимѫщы-тѣ момченца въ училището; но да имъ подаватъ жѫкы примѣръ трудолюбія и дѣятелности. Великолѣпно е поеане на нѣкои за сега не са видѫ и въ самый Парижъ, столицѫта на модытѣ, кои го направихѫ днесь, за голѣмъ срамъ на великитѣ французскы народъ, да стане столицѫта на нецѫстѣто, столицѫта на бѣдностьта!

Въ Русе, Господине Р-ре, си сѫдитъ три четире фамиліи модистки, първо качество, и тѫй сѫ които носѭтъ полошнѫжѫ отъ грѣхъ-тѫ на по-долнѣто сѫслоѭе, свои подражателки; тѫхнытѣ разсѫдителны Господаре, далѣкъ отъ да са сѫвѣтѫѭ, че тѫй продлѫжаватъ на служеніе моды у тѫхнытѣ стѫпанки, отъ кото непрѣдлѫжѫ всѣшкитѣ имъ, прави ги отговорны за непростѫтенныть тоя грѣхъ да са разпространѫ между бѣдното население опустошителнѫта чумѫ, чрѣзъ пустото женско ѭ моди сѣрешоване; Но, азъ щѫ имъ кажѫ, че е врѣмо вече да ся стрѣсѫтатъ горе разумѣвателныть Господа, и да обузадѫтъ за свои я обѣщенадрѫмъ подлѫ гибелнѫтѣ прищенки на женытѣ, защо-то бѣдны-тѣ имъ подражателки въ бѫдностьта на обѫщенѫто си взехѫ вече да прѣпрѫтъ тукашнѫтѫ жѫдѫкы, предпочитающо да вѣзлѫзатъ въ сѫмрѫжескѫ связь съ нѣкой видуть голъ-голъ католикъ, или Богъ зна, какъвъ дрипавъ тенекеджїя, само и само че при него глупавѫта млада, макаръ и центорка що бѫди перестъ-перестъ въ много обмислѫвѫ-тѫ си лукса. Духовенство-то ни тука все подъ вліяніето на просвѣтенѫтѫ XIX-й вѣкъ повторно вече едвѫ дѣй свѣтби съ тенекеджїи католицы: подъ на високото просвѣщеніе и подкрѣпѫнѫ за *Народното добро*! Сега да тойдемъ въ разглеждѫнѫто си и отъ кѫдѣ учебнѫ страна.

(Слѣдва)

Русе 1871 Февруар. 8-й

Господине Редакторе на Македонія!

Въ Вѣстникъ Правото отъ 25 Януарій ѭвидѫмы сѫ дописка отъ градъ ни съ подписъ С. Д. Попоѭ, чиновникъ въ решенцыта на Дун. Областъ, който са дава вѫнѫшто щото да стане новото нареждѫніе на сѫпрѫкитѣ на Българскый Екзархатъ по примѣрѫ на грѫцкото управленіе — Тукъ не е право, — да видимъ защо.

1-во, Защото мѫкой градъ, който що са случи въ Българскія Екзархатъ може да имѫ митрополитъ, но Българското населеніе де е малко и тѫй да нѣма нѫждѫ отъ митрополитъ, тогазь трѣба ли защото този градъ е митрополитъ да бѫде и митрополія? — Разумѣва ся да не можѫ.

2-ро, Утрѣ, напримѣрѫ ако правительството видѫ за нѫжно да разѫмѫ нѫмъ гражданското управленіе, и не какъвто о сега, тогазь трѣба ли и тій со туй да ни е работатъ, пѫкъ нѫмъ да распоредимъ пакъ нѫмитѣ опирѫнѫ? (Кѫто е за-подобрѣ, защо не? Ный нѫкѫмы кото поправимъ да бѫде нѫмѫ добро, нѫмъ ли е по-добро? — Разумѣва ся да е по-добрѣ и недостатъкъ ли е? Р.)

И тѫй искамъ да рекѫ че ако достойнѫтѣ прѣдставители, които е избрѫлъ цѣлыя Българскы народъ и които е проволилъ въ Цариградъ да заслѣдѫватъ, да размышляватъ и да сѫзнѫватъ защото за управленіето на Българскыйтѣ Екзархатъ, ако тѫзи представители видѫтъ че достоѭнѫта ред на Българскыйтѣ Екзархатъ, ако тѫзи отъ поправленѫто тогазь за туй моно нѫреждѫніе трѣба да земѫтъ прѣдъ видъ по гражданското управленіе, по Българското население.

Г-нъ чиновникъ на едно мѣсто въ дописката си казва: „*Тука може нѫкой да прѣтендѫватъ само да са нѫсрадѫли окрѫгъ на Търново. Епархія, когато тѫ имѫла едно историческо правѫ*

. . . . . .

"Обаче ако отъ сѫда страна спореда горнѫто начертѫніе една епархія са лишава отъ нѫкои окрѫжія, отъ друга ѭ са присединѫватъ нѫкы други, и по този начинъ окрѫга на митрополѫта си остава пакъ сѫщо по величинѫ-тѫ," . . . . . .

Да ся отнемѫтъ нѫкои окрѫжія отъ Търновска Епархія, да ѭ присъединѫтъ другы, да си остане епархията сѫщо по величинѫтѫ, съ туй повѣрѫ зи си историческото право на Търнова епархія? Не. И то историческо право ли е? Защото сѫмси, чиновника доказва че нѫкои окрѫжія были присъединени на Търновскѫтѫ Епархія, защото давна тѫрни владѫни сѫ сѫмали бывле на бѫсъ — и тѫй ще са рекѫ че то ще е историческо право на Българскія народъ за Търново, и чиновника исто е нѫрчи историческото право; и историческо право на Българскія народъ за Търново е защото Търново е было, едно врѣме, столица на Българскытѣ Патриарси — Ный сѫ историческото си право искѫмы да сѫвсѣмъ отъ правдоподобнѫта си Царь Султанъ Абдулъ Азисъ, решението на Черковныя си съборъ (? Р.) И тѫй тѫзи си исторически правѫ трѣбѫ да мѫжемъ за сѫ и ти и осѫдѫ за тѫмъ ты ная Българскія народъ, отъ тѫзи чиновника дописанія, който прѣнесрегѫ сѫзо историческо право за нѫкои задни мысли които, ни ся струва че, ная и за които поменувамѫ по-долу.

Въ дописката на чиновника сѣй който чете съ вниманіе, ще съзрѫ че неговото мѣнѣніе не е друго отсѣбѣ, като са нѫми да докаже че новото нареждѫніе на сѫрпкитѣ добрѣ би было да стане по примѣрѫ на гражданското управленіе и че историческо право нѫмѫ никакво значеніе за Българ. народъ, иска да дойде до заключеніе, щото Русчукъ да стане главна митрополія на Българія може би и мѣсто дѣто да прѣбывѫ Екзархъ-Туй трѣба да го оказѫ Г-нъ чиновника, а не друго. На тѫзи му мысли имѫ отговарѭе: че Русчукъ тѫбва да си остане митрополія, какото си е было до сега, и Българи да си стоѭ за мѫтрополія по Дрѫмовата — Цариградъ, то си е мѫй-правото и тѫй трѣба да бѫде. По защо дописника не си казва дѫно туй кото мисли, но се зафѫкѫвѫ. Незнѫк и защо Г-нъ дописникъ, като че ная много гнѫвѫ на Търновскѫтѫ митрополія и по много нѣсто дѣто говорѫ за Търновскѫтѫ митрополія не е казва мѫсто, но като че съ подлѫзва нѫмъ, „историческѫтѫ мисъ Българскѫ" като че е бѫлъ виновѫтъ решенѫтѫ митрополитъ дѣто са е нѫрчалъ тѫй. Тѫй сѫщо Г-нъ чиновника подсѫмва са и съ Търновчанитѣ, че дали бѫзе ужѫ инструкціѭ на представителитѣ-тѣ си, какѫто са повѫкѫтъ, да са вѫрнатъ. Дали ли са такѫвы инструкціи Търновчанитѣ на представителитѣ си и защо са нѫмъ ги дали не са знѫй, но знѫй само и Г-нъ дописникъ, защото само не повѫкѫмѫ и отъ туй са разбѫра че посѫлъ нѫкѫмъ ну дѫшо но уже; но и защо нѫмъ тоѭ умѣнъ чиновникъ не са убѫди по-вѫрѫдъ че да могѫтъ Търновчанитѣ да са съвѫтоулѫватъ като са дѫватъ отъ него какви инструкціи трѣба да дадѫтъ на представителитѣ си?

Българскія народъ е пожѫрѫлъ прѣзидѫнѫто за управленѫто на Екзархатъ си на своитѣ достойни представители, тѣ знѫятъ нѫждѫтѫ, желѫнѫто на народа, тѣ що нѫрадѫтъ сичкытѣ работы по дѫхъ на народа; но трѣба ли и ный да си дадѫмъ мнѣнѫто за нѣщо кото мысли за добро? — Трѣба; но да ся нѫмѫ мнѣнѫто на кото чиновника, да ся подкѫнѫ съ нѫкои кото несѫдѫли нѫсто мнѣнѫ. —

И тѫй ный си дадѫмъ мнѣнѫто че ако представителитѣ нѫмѫтъ за нѫжно да прѣстрѫѭтъ Българскытѣ епархіи, то трѣба да имѫтъ предъ видъ Българско-то население, современно трѣба щото и най-главнѫ митрополія въ Българія да бѫде Търново, защото Българскія народъ прѣтендѫрѫ историческѫ правѫ за Търново, защото Търново е центръ на Българія, защото Търново е столицѫта на всѫдно е най-много на Българія, защото, защото защото . . . . . и тѫй мнѣнѫто ни правѫ ли е кѫкво ни е подавѫмъ го чрѣзъ печата на критикѫта на сѫщѫ патріотъ Българинъ и на съразмѫслѫнѫто на представителитѣ на народа ни.

Тука сѫмѫтѫ хора знѫятъ че конкрѫтна нѫма работа въ засѣдѫнѫта на народнѫтѣ представители, за кото трѣба ли тукашнѫта общинска управа на представителя си Н. П. К. Арнаудовъ, да постоянствуѭ при представителитѣ сѫми да прѣдѫтъ засѣдѫнѫта си, защото тѫй само ще са нѫма управленѫто на Българскыя Екзархъ по мѫлчѫнѫто, нѫмѫтѫ и дѫха на народа. (Само нѫма работа Русч. общинѫ нѫма си общо, нѫй ще и можѫ не знѫятъ, нѫма и дѫма инструкціи дѫвѫ! За прѫдѫвѫнѫтѫ на конкрѫстнѫтѫ дѫвѫ, нѫмѫтѫ инструкціи, не са по-долѫ отъ нѫкоторѫтѫ инструкціи; тѫй трѣба да го знѫе не само Русенскѫта община но и всѫкѫ Българскы Общины и да ся нѫмѫтъ нѫрѫмѫтѣ кото нѫрѫчѫтъ и сѫмѫтѣ прѣдставителитѣ тукъ и да ги гледѫтъ сега само работѫ да ся вѫрнѫ, и что за прѫко и заповѫдѫ другѫ дѫтъ нѫмѫ ты дѫрѫ Р.)

Плодивъ. — Едно писмо ся предрѫсва съ нѣкой самозванъ докторъ който, като свьршилъ нѫмѫдѫмѫ въ Гьонсѫ (рѣка и окрѫжіе) дошелъ да прѫктикѫ въ Плодивъ, и тѫй исѫскѫтъ нѫучѫтѫ щото сѫбѫвѫтѣ отъ веднѫжъ всякѫ боѭсѣ за кодко пѫри може да оздравѫ, и нѫзва кѫкъ хѫпове отъ злѫты пѫри, кои отъ бѣли медѫжѫй, но чудно че повечето болѣсти искѫли хѫпове отъ пѫри. Този самозванъ докторъ бѫлъ отъ С. и нѫмѫрвѫлъ ся на нѣкой хѫвъ тамъ по Карпо-яко. Тѫй казва дописника, и ный незнѫмѫ повече.

ОГЪ Нехаєво — 1871 Януарій 16-й. *) — Г-нъ Славейковъ! Ти знаешь че изъ четвото знаіе, но не умѣѣ масторски да пишѣ, ними сеги пакъ ще ти пишѣ и да сѣ несбрашь: Азъ като видяхъ твойтѣ Македоніѣ че сѣ съживяла, толкова сѣ зарадувахъ, щото грабижахъ вѣстникѣтъ отъ рѣцѣтѣ на Дасковѣтъ, и начеохъ съ охота да го четѣ, въ что да вида! пакъ си заспаналъ да бутаешь Сѣвсеня Сѣвѣты, Комисаріе, чорбаджіи и тѣхнитѣ Усгаты и Поводы, че были написани съ задны мысли, и незнаѣк какво си еще, и да казашь още че ще вдигнешь завѣсатѣ да видитѣ Българетѣ что са е работило до сега въ Орта-кюю за Въпросътъ, чи тѣ сѣ зерь бугаци та незнаѣктъ, че сичко что става по своеволіе, работи си за свой интересъ! или и ты бе братко! или знаешь че сега, за сега чорбаджіитѣ запоѣвдатъ не само въ Цариградъ, но и по сичкатѣ Българіѣ, и сичкитѣ владыци и патрицы на тахъ гледатѣ! чи не напатили са три мѣсяцы да стоишь съ кръстосани рѣце. и да чакашъ отъ ланскаго дъжвицы да ти пратѣктъ пари да харчишъ тжъ годиніѣ, и да не давашъ вѣстницы на вересіѣ, или не мыслишь че единъ денъ ще чюкнатъ "Македоніѣ, но главж-тъ, както чюкнажъ и "Сѣвѣтникъ„ та не ще да са свѣсти по вѣки вѣковъ! Его че отъ врѣмя останало да вдрузватъ на всякждѣ чорбаджи такажъ хора; а паметните и учены челяцы. тѣ като мадри знаіжтъ да помнуватъ глаги и гоги! Его видишь баремъ, че отъ сто години чакажъ да си сѣставатъ по насъ, Благодѣтелни Дружества, Книжевни Дружества, Женскы Дружества, и Дасковски Дружества, чорбаджіитѣ като виждатъ че ще имъ развалятъ гнѣздото, и като невѣрватъ че такова свѣтотатство не са можали до сега человѣци да извѣршатъ, мыслятъ че са изѣвъли дяволите отъ пжжатъ-тъ, та подъ челишки образъ са сѣставили тѣзи пагубни за тахъ дружества. които, чрѣзъ свойте подкупени мекерета, нарпчатъ Сатанински Дружества, и съсъ всики начинъ сѣ мжчатъ да ги расшиятъ! Такважъ гоненіѣ противъ учениты и памятни хора може да станатъ и по другы мѣста, за това ти казвамъ явно, и да мж прощавашъ, да си земешь мѣрките, та какво пишешь въ 2-й брой на съжиненжтѣ "Македонія„, че отъ сега трѣбѣ ученіе и просвѣщеніе на Българетѣ, а не чорбаджіи и калугери дебеловрати ленжіи. И че сега най-много трѣбѣ учени и достойни хора да са избирѣтъ и да са испращатъ въ Цариградъ, да прѣправятъ учениитѣ и поводы, и да устроіжтъ така бжлжщатжа Ѣерархіѣ, щото подъ управленіе-то на достойно духовенство да благоденствуваа народѣтъ въ черковно отношеніе; такива наставленія и съвѣти иска сега врѣмето, та за чорбаджіите, ако са изберѣтъ отъ всякждѣ уми и достойни хора, каквито казватъ, че были избрани да представители отъ Търновскжтѣ и Софійска епархіи, то, тѣ като благосъвѣстни патріоты ще умѣѣктъ да развалятъ планове-ты на чорбаджіитѣ. Дай Боже!

* * *

Елена — Въ нашж св. Елена вѣрвежтъ къмъ просвѣщеніето отива задницкьмъ мотавчійската, като са обѣрнали срьдневѣковно вниманіе да украсватъ църквѣтѣ си та въ училищата не надпиква си единъ, като имъ вѣренъ опропостихжъ касата а сега намѣрватъ михана на учителитѣ.

Его да видите: като заправихжъ пжть и въ наша Елена за прѣзъ Балкана, като дойде инжинерина безъ помощницы и поиска отъ нашитѣ чорбажа да му намѣрѣктъ единъ челякъ за такъвъ, и като не са намѣрвахъ въ Елена празды способны хора за тѣзи служба като кондюктьоринъ, закарахъ едного отъ учителитѣ който си приготвяше ученицытѣ за испитаніе да иде той съ мехендизина, ако и да имъ са съротивяше той и да имъ прѣдлагаше неизбѣжнитѣ причины, че трѣба да даде отчетъ на ученицытѣ които е училъ около една година, но тѣ отхвѣрлихжъ сѣ прѣарѣйе прѣдложенїята му и казахжъ: прѣдъ насъ ще давашь испитъ и ный та провождамы, и той като общественъ челякъ покори са неволно и остави училището и ученицытѣ и отиде въ Балкана съ мехендизина, та изгуби около десетина дена. Въ тозъ случай подигравкытѣ на инжинерина, които чувахмы съ ушитѣ си, кой да ви гы излага подробно; тѣ бѣхж много и справедливи. Сир. че Еленцы. и вообще, казвашъ ти Българетѣ, прѣдложитѣ частныя интересъ отъ общественыя, че нѣма ли, думаше той, нѣкой губидѣлникъ да дойде съ мене но ми проваждатъ единъ учитель да си губіжтъ дѣцата врѣмето? Тозн примѣръ показва колко присрьце имать за училищата нашитѣ думбаци. Сѣ ми е жалъ като тѣй отиватъ, но пакъ казвамъ, да правішъ какво щатъ. (*Защото тай казвате всичка за туй и тъ тай отиватъ я!* Р.)

Ломъ. — Много лошо нѣщо, брате, и много мжчно нешето положеніе. а отъ него и вашето, като чакате отъ народа. — Кирове слаби, и хората немогатъ никакъ да са склонятъ за да си купятъ нѣкоіж книжка или вѣстникъ. Знаете ли Г-не че въ казжтж ни до лестина сеза мржтъ отъ гладъ, а на богатытѣ въ кысінтѣ земьи си сиди. Студытѣ на 3, 4 и 5 Февр. станжж чрѣзвѣренъ и вдовицы и сирачета мржтъ отъ студъ и мразъ, нѣма кой да са смили освѣнъ единъ само отъ нашитѣ граждане... когото Богъ да пожови. — На 2 Февр. Едно турче уби единъ приставъ въ кжщжтѣ си, както казватъ като обтягало пушкжтж врѣзъ него на шега. — Нѣкои отъ нашитѣ чорбаджіи не сѣ по-добры отъ сѣбратіта си по другы нѣкои мѣста въ своеволіата и произволытѣ, но какво да казважъ!

*) Не знаемъ какъ е станало та твърдѣ късно получихмы тази дописка, като любопытна обаче отъ чисти и по провінціѣтѣ сѣ, то пакъ іж обнародвахмы Р.

Самоковъ. — Едно писмо вма какво писмо, зьли и гушери бьлва прѣзъ нѣкой си духовникъ Арсеній, който оставилъ споредъ дописника, дѣдо Арсеній сѣ такъвъ конто печатѣтъ тъ не пріема, и ный поменуламы за това само за да обѣрнемъ вниманіето на отцытѣ отъ мъмастыря на който принадлежи той духовникъ да земе приличнытѣ мѣрки за опазваніе на доброто име на мнастыря.

Орѣхово. (Край Дунавъ.) — Порицанія сѣ пишатъ вѣрху рькоописаното на нѣкои, конто допущали да са пѣе по нѣкога и по грьцкы въ тозн Българскый градъ, и подмѣта са еще че нѣкои отъ хвалбѣтѣ въ нѣкоіж допискж до *Право* были самоисковаины.

Сивліево. — И тукъ едно писмо иска да отправи чрѣзъ печата нѣколко напомнянія на градскыя докторъ, но понеже такъвзъ съобщенія падатъ въ частности, ный гы оставямы на страна.

† † Нашитѣ млады са употрѣбили виночерпалницето за най голѣмъ капитатъ, това са всичкытѣ новины отъ нашій градъ; ако искате по добро да чуйте идѣте въ ближнійтѣ.

Въ Перущица сѣлъ два мѣсеца болѣдуваніе са прѣставолъ о Господѣ на 23 Януарій Г. Д. Г. Лачковъ. Покойнытъ родеенъ отъ сиромаси родители, чрѣзъ естественото си остроуміе и трудолюбіето си достигнжлъ бѣ до единъ достъ напрѣдналъ степень въ образованіето, доста нѣщо бѣ изработилъ за народнжтъ ни книжнинѣ но смьрть го прѣвари и той не можѣ да изходе на свѣтъ ни едно отъ приготвенытѣ си списанія.

Неговата дѣятелность и благытѣ му намѣренія врьху училищно то управленіе и въспитаніе на челяцытѣ ни, казувать неговытѣ съотечественицы, и вообще кжмъ всякж единъ часть относяща са за подобрѣваніе-то на какрать ны вѣчно да стеснимъ за такъвъ народенъ съгрудникъ и нашъ доброжелатель, когото изгубихмы въ цвѣтущь възрасть 30 годишеанъ. Това за насъ е голѣма жалость, зачгото знаемы, че образованый сѣйтъ тврьдѣ скъпо нѣщо въ нашы чловѣци; щемь плачемъ ній нсутѣшамо, понеже той отъ родолюбіе, безъ да продума за утѣшеніе нѣкакъ си на отуганжкатъ си, който остави съ тры малолѣтны дѣтчица (1 момчеще и 2 момиченца) прѣдпочете за по-праведно на издѣжваніе да поговори относително за училищный рѣлъ . . . . . .

—Плачи отечество наше! А тебѣ Г. Лачковъ, вѣчная ти память и легка ти прьсть! —

— ВъОрѣхово са прѣставилъ о Господѣ на младѣ врьстѣ Георгій попъ Василевъ изъ Тетевенъ, момкъ събуденъ, родолюбивъ и почтенъ търговецъ. *Вѣчна му память!*

— *Зеанычнытѣ* Българдскый *вѣстникъ*, казватъ другы нѣкои вѣстницы, извѣствалъ че прѣди нѣколко врѣме, сръбского Правителство отправило до Цариградскыйтъ Патріархъ единъ нотъ, чрѣзъ който искало да са назначаватъ въ сръбскытѣ области на Турцїѣ владыца отъ слѫщжтѣ народность т. е. сърби, и еще да са споразумѣе Патріархіята непосрѣдственно съ Българитѣ. Единството на черквжтѣ трѣба да са спогоди съ правдинытѣ на народа. — Горнето извѣстіе като съобщава единъ отъ мѣстинтѣ грьцкы вѣстницы прилага: "Незнаемъ на какво право основавана Сърбія са домогва да упражнява черковны права въ области конто подлежатъ на непосрѣдственото господствованіе на Портжтѣ.„

Истьйтъ грьцкый вѣстникъ *Константинуполиса* привожда отъ едно писмо изъ Бѣлградъ и слѣдующето извѣстеніе.

„Отъ достовѣренъ изворъ си научавамъ че нашійтѣ (Срьбскыйтъ) Митрополитъ, Н. Прѣосв. Г. Михаилъ отговорилъ на Вселенс. Патріархъ се кеи свое писмо относитено до пошытваніето за вселенской Съборъ. Сърбскыйтъ Първосвещенникъ исповѣдва че Българо-тѣ имать право да искатъ народно черковно управленіе, като прилага че може бы отъ части да падъ-тъ въ прѣкаляваніе, не приподназа обаче правото на Правителството да рѣшава по въпросы-тѣ отъ христіянскжтѣ Православжа Черкжвъ. При друго Митрополитъ не одобрява Вселенскыйтъ Съборъ, защото са иска, казви, „кой ще насили Българитѣ да пріемать това, кото съборътъ бы рѣшилъ?" Не дава обаче и гласъ си щото едно не христіянско Правителство да рѣши въпросъ-тѣ. Най-послѣ присъвѣтува въ писмото си, че е подобно Н. Всеск. Патріархъ тъ за въ Сърбо-Българскыйтѣ (?р.) мѣста на Турцїѣ да не проважда за напрѣдъ другы пастыреначалницы освѣнъ отъ онязи народность, като исповѣдва че има съвершенно право да поиска това отъ него, което ако бы да сполучи, бждуще-то на скоро ще отговори. "

Приврѣменыйтъ край.

Най-послѣ прѣпъли са чашата на горестьтѣ и на унижеіето, който было, тѣй да кажемъ, прѣдопрѣдѣлено да испіе Франціи, френскыйтъ народъ наведе унизителѣ си главж подъ вилестыйтѣ жезлъ, пѣлжк же и отъ нищо не лишенѣ могжтъ да нѣкжтъ сега побѣдѣлѣ си пѣснь Графъ Бисмаркъ за политическото си, а Графъ Мольтке за стратегическото си вѣстържествованіе. Френского народно събраніе въ жалости и болѣзни повинувано на жѣлѣзжатѣ нуждж и вирѣо очи въ бждущето, на което всякога вѣзлагатъ надѣждытѣ си злочеститѣ, одобри проектъ-тъ на прѣдуготовителнытѣ точкы за мирьтѣ, конто извѣстихмы вече на читателитѣ си.

Засѣданіето, въ което станж гласоподаваніето вѣрху тозн проектъ, стаиало наистинж много жалостно и такъвъ какъвто никога не са вѣсписвали парламентарнытѣ анолы въ великійтѣ тозн народъ. Жеиытѣ черноносящи, Г. Тіеръ бѣлгласалъ не можаше да прочете гьвелнійтѣ тозн проектъ, гласътъ на ораторытѣ прѣсѣкачавъ отъ горестно нажалваніе: такъвъ бѣ видѣтъ който прѣдставаше сѣбраніето на народны-тѣ прѣдставители въ засѣданіе-то отъ 1-й Марта. (н.) Но видѣ всичко туй патріотическо нажалваніе чуеше са гласътъ на смышленостьтѣ на здравый разумъ, който налагаше пріемаіето на жестокжтѣ нуждж за невъзможното да стане инакъ. Сѣлъй Тіеръ и маторый Маршалъ Шангарніе, симытѣ най-сгодны тълкователи на разумностьтѣ, зематъ думытѣ и заклевать народного сѣбраніе за да го насьрдчатъ въ туй утѣсненото врѣме на искушеніето, да избави бждущето на Франція съ пріемаіето на условіятѣ конто имъ нуждата налага. Сѣбраіето послушва сѣвѣтътъ на разумностьтѣ и слѣдствіето на гласоподаваіето прѣдстава по-голѣмо вышегласіе за пріемаіето на условіята. Между това сто и седмъ прѣдставители, конто принадлежатъ на ратолюбивжтѣ страніжа (партія), подадохжа гласъ противу тѣзи условія, а прѣдставителитѣ конто принадлежатъ на устѣпванытѣ области, протестирахжъ противу всико присъединеніе на тѣхнытѣ мѣста съ Германіѣ, протгасихжъ че никога нѣма да прѣстанатъ отъ да изискувать съединяваіето си съ Франція и рѣшихжъ да са махнажтъ отъ едно сѣбраніе, което гы отчуждава отъ рожденото имъ отечество.

Когато отъ единж страніж сѣбраніе-то на френскый народъ са прѣвинаше въ тѣзи патріотическы болѣзни, другъ единъ остръ ножъ пронизваше скръушеніто и унизено негово сърце. Славната негова столица, която съ примѣрно твърдолушіе прѣтегла злострадаіята на потвѣсечена обсада, отваряше портытѣ си на Нѣмскжтѣ войскж, които вѣзе и завзе гордый градъ. Императорътъ и нѣмскытѣ войскари, не можажъ да надвижатъ желаіето на сустно посочаніе, или на неодолимото си теженіе за съвершеніто отвѣщеніе и униженіе на непріятеля. Жаленъ и много жаленъ е тозн-то исходъ на работытѣ, понеже, споредъ както всичкы почти вѣстницы единогласно показватъ, подъ такъвзъ едны договоры подписванный уговоръ (трактатъ) ще стане просто едно прѣмирріе, на крайнето униженіе на което са подчиня френскый народъ, което за зъкъ честь не допуща искренно примиреніе между двата народа, но напротивъ дава изобилно подпалително вещество за бждущы пожары.

Условіята на мирьтѣ конто наложи Графъ Бисмаркъ на Франція са жестокы, много по-жестокы отъ колкото си гы вѣображаваше общото чаніе. Отъ когато Европа е съставила едно семейство, и не показала че има много обѣщы и неразлъчны интересы никога другъ пашъ не е показвала тѣй явно и тѣй безочлаво такъвъ унижаваніе на разумытѣ и на правото прѣдъ силжтѣ на оржжіто. Съ замахжатъ побѣдоносна сабя коравосърдцый Бисмаркъ, въсъстпиатъ врьзъ окрьзавеный трупъ на Франція, съ прѣзрѣніе къмъ общото мѣніе на народытѣ и къмъ забѣлѣжкытѣ на правителствата затъкна въ земѣтѣ единъ народъ отъ 38 милиона, и смазва до сущецъ онова което до вчера са считаше нѣщо си — Европейскжтѣ дипломаціѣ.

Ина въ Европжа толкозь и толкозь силны и славны дръжавы, има Англія, има Русія, има Австрія и Италія, но провыкнѣ са неумолимый Бисмаркъ и Европа мѣлкжа, сви си дрипытѣ всякой на единж страніж и той заключа самичкъ миръ какъвто иска, но миръ, както рекохмы прѣдвѣстникъ на войнжж много по-лютжж, много по-кървавж.

Наистинж прѣстѣлническа тази война въ самото си раждаіе, прѣстѣлническа въ продлъжеіето си сѣлъ Седанъ, прѣстѣлническа въ срѣдствата конто са употрѣбихъ за съсинваніе на градоветѣ и на распрѣсваніето на жителитѣ на Франція, слѣдственно было да излѣзе прѣстѣлническа и въ самото сключаніе на мирьтѣ, миръ въ който е явно сѣмето и зародышытѣ на бждущж по-разорителна и по-губителжж войжж.

— Въ градътъ Мансъ мнжли въ рѣцѣтѣ са пруснытѣ разны писма отъ Френыйтѣ генерали конто показватъ жалостно растройство и прѣвратяваніе на Френската войска.

Единъ теперолъ пише на съпругатъ си отъ 13 Януарій. Нашитѣ войскари са женжаи. Перачатъ вече да са бѣжатъ Трѣба силомъ да гы карашь да противустоятъ..... Много ни е жално. Тѣзи хора начтожны чловѣчеица. Франція нѣма вече сынове, конто да проявятъ кръвьта си за нея, но чловѣщы конто искатъ да ядатъ да пѣятъ и да спатъ, въвратъ оржжіето си и партошинятъ си, само за да са отърватъ.

Другъ единъ чиновникъ отъ щабътъ пише на родителитѣ си. „Принудихмы са да исправдимъ Мансъ, защото войската ни бѣстои отъ хора женжаи, конто не искатъ да са бѣжатъ. А най-вече народната гвардія се срамотницы. Ако бы да ви кажж всичко що знаіж, ви бихте почувствовали отвращеніе отъ войнишкѣтѣ ни. Тѣ сѣ срамотницы на чловѣчеството. ...."

— Общото мѣніе на Европа и особенно на Англія изразяваіо чрѣзъ вѣстницытѣ е твърдѣ злокобно за напрѣдъ, и сто какъ изразява тѣзи злокобства англійскій вѣстникъ Космополитъ „Ако тиранскы налаганиятѣ отъ Бисмарка условія са пріемажтъ поради нестрамотото утѣсненіе на нуждажтѣ, нѣма да слѣдствуватъ за нищо друго, освѣнъ за да са приготви Франція за изново започеваніе на бойтѣ. Ще потърси съюзница що разбуди воеиницкый духъ, за да придобие пакъ изгубенытѣ мѣста и исчезнѣлатъ си слава....."

— Отъ Шкодра въ Албанія извѣстяватъ че въ столицатѣ на Черна гора стояли сѣраамушіеія за прѣустроеніе на войскжтѣ, които са вече удоволи. Въ Черна горж на посѣдѣкъ са взвелъ уставътъ на Русскатѣ войска.

—Прусскытѣ войскы си извѣзли отъ Парижъ.

Свѣршакмъ отъ свѣдѣніята по засѣданіето отъ 12 Февраріи може да излѣзе пакъ въ притурка, ако быся улесниъ да издадемъ.

Дѣлания Франція.

Едно отъ недобрытѣ сл[illegible] то комисаритѣ въ тѣзто [illegible] ставителе и това, дѣто [illegible] излишны разносы съ кон[illegible] епархіитѣ чрѣзъ протакан[illegible] ще са изисква сега за р[illegible] но може бы прѣзъ това [illegible] сполузва противнжтѣ си [illegible] коіж непрѣосмотрителност [illegible] нѣкоіж прѣчкж и врѣдж на [illegible]

Вѣсто четыри пѣтя по[illegible] засѣдаватъ прѣдставители [illegible] дото си-скоро, за да [illegible] ствуватъ пакъ въ разгле[illegible] ето на дѣлото си необход[illegible] дното благополучіе комиса[illegible] ло си да ставатъ само дв[illegible] лѣжтъ, и то само въ втор[illegible] щото тогазъ само имаш[illegible] благородіе да присъствуватъ въ засѣдѣніетѣ. И тѣй вѣсто за мѣсець [illegible] е да са сѣвършатъ работата сега трѣба да се протрае четыри петь а може бы и шесть мѣсеца.

Комисаритѣ добрѣ промислиши за себе си да не губятъ врѣмо, да не [illegible] ботата си, но никакъ не [illegible] пархитѣ които подлагатъ [illegible] зны разносы, нито прѣдс[illegible] оставяли всякой частитѣ [illegible] довѣкъ като капусне 3-4 [illegible] тъ си работѣ и [illegible] собственитѣ [illegible] ще работѣ исполѣ и [illegible] непущя".

Неискамы да са товарим [illegible] подозраваны и въ това нѣ[illegible] но едно нѣщо кое то ни [illegible] е ли и това нѣкоя прѣдсѣ[illegible] протакаіето на врѣме да [illegible] ставителитѣ и да са разш[illegible] комисаритѣ сами пакъ д[illegible] звать? Тежко е да го по[illegible] да го кажемъ че може д[illegible] квозь, но като земемъ пр[illegible] гы вѣща които нито бѣх[illegible] нито да са кажжтъ и си [illegible] койнитѣта, защо да не [illegible] едно таквозь нѣщо олагал[illegible]

— И по друго едно б[illegible] слѣдното отъ миналый пе[illegible] Ф.) рѣшило са по вышегл[illegible] са не обнародвать разиск[illegible] на народното сѣбраніе. Н[illegible] да са доумимъ защо е [illegible] смотрительность. Ако прѣдс[illegible] съ това рѣшеніе да покр[illegible] то и унижеіето си прѣд[illegible] кажемъ че зѣѣ да избра[illegible] та тѣ оставатъ още пове[illegible] народытѣ и потомството. [illegible] това дѣто увязихъ зв[illegible] комисаритѣ да потъчкатъ [illegible] достойнѣіето на цѣѣ на[illegible] еще повече да са затуп[illegible] не знае той какво вр[illegible] таквазнто хора конто и[illegible] родныятѣ работы въ прак[illegible] народа. Не са хубавы т[illegible] работатъ въ тьмнотьтѣ. [illegible] хж цѣлъ единъ годиніѣ т[illegible] ли комисари и его безоб[illegible] тѣхното работаніе — еди[illegible] деспотическы и отъ онзи [illegible] Фенерь; таквози ли пакъ [illegible] катъ да изѣлѣатъ за нарс[illegible] тѣ? Ако сѣ искренни, н[illegible] защо са бояжтъ отъ сѣбѣ[illegible] че за лична нѣкоіж нена[illegible] за прѣобладаніта, тука [illegible] да не сѣ дѣлнѣата имъ [illegible] народытѣ кой какво мысл[illegible] ва е неправда къмъ наро[illegible] ка отъ онязи коіжто м[illegible] хж неговытѣ избрани [illegible] справедливи. Това не е о[illegible] годатынѣтѣ плодове на вл[illegible] врьзъ прѣдставителитѣ.

— И скрьбно и жестоко [illegible] малко истинно, че отъ [illegible] всичкы конто разумѣватъ [illegible] на прѣдставителството, м[illegible] разбрали защо и за коіж[illegible] назначени за прѣдставите[illegible] са конто да сѣ способни [illegible] си свѣтѣ мисіѣ. — А че [illegible] ако сѣ и комисаритѣ сѣ [illegible] дно въ разгледаніето и о[illegible] ва, ми казвашъ единъ отъ [illegible] сѣ да и тѣ Българи и не [illegible] на народа? Да бѣхмы ка[illegible] Екзархъ ный бы аргосали [illegible] къвъ прѣдставитель, който [illegible] бира своитѣ дѣлжности и [illegible] да защищава правдынѣтѣ [illegible] рода, който го е испрати[illegible] толкозь щедро плаща за [illegible] лѣтъ на Орта-кюю. Но ка[illegible] можно ный сѣ задоволяв[illegible] Ами тогазъ тебе защо сѣ [illegible] защо си дошелъ тукъ, или [illegible] нѣкоіж и другж опашатъ [illegible] Боже пожови на назадъ? [illegible] жемъ не сѣ краіи тука ни [illegible] народа: тѣсенсѣ отъ пово[illegible] да дойде освѣнъ до такъвъ [illegible] ты, дѣто да изберѣ не хо[illegible] като въ игра на "сѣпжк б[illegible] мѣрятъ на прѣдѣ му. Пр[illegible] мисара въ смотрительностьта [illegible] пать въ народного сѣбрани[illegible] поводъ, що приспособеніет[illegible] или пословицата: "Поведи [illegible] отведе на лѣвно".

Редакторъ и Издатель: П[illegible]

Година V. Цариградъ 1871 Февруарій 25 ПРИТУРКА отъ брой 8-й.

МАКЕДОНІЯ ще излиза единъ пѫть презъ седмицѫтѫ, въ Сѫбота.

Цѣна предплатена за годинѫ 4 бѣлы меджидіета, а за шесть мѣсеца 2 и половинѫ както въ Цариградъ тукъ тый и на всякдѣ по вѣнъ.

Едно листъ има 2 гроша.

Писма не освободены отъ пощенскѫ платѫ и поржчванія за вѣстника не съдружены съ предплатѣтѣ не ся пріемѫтъ

Всяко поржчваніе и изисканіе, за все що ся отнася до Македоніѭ, ще ся отправя исключително до редактора и издателя П. Р. СЛАВЕЙКОВА.

МАКЕДОНІЯ.

Листъ за политикѫ и книжевность.

Подписка-та на спомоществованія-та става въ Цариградъ, въ Писалището на вѣстника, отсѫтрѣ Одунъ Каніѭ въ бѫчкѫджіитѣ № 68, а по вѣнъ при отредены-тѣ настоятели, които отговарятъ за вѣстника-тъ.

Статіи и писма за общополезны работы вмѣстяватъ ся безъ платѫ, стига само да сѫ снабдены съ вѣрны подписы. За частны извѣстія плаща ся по гр. 2 за реда

На настоятелитѣ ся устѫпва по петь на сто отъ цѣнѫтѫ на спомоществованіята, като сабержтъ отъ три спомоществованія на горѣ и гы издлѫжатъ.

Причинытѣ на бѣдностьтѫ ни

Господине Редакторе!

. . . . . Истинскытѣ причины на бѣдностьтѫ ни сѫ; нашето невѣжество, система-та на даждія-та и бесчисленны-тѣ стѣсненія на промышленностьтѫ. Сѣкый ще ся увѣри въ това, кога-то прѣгледа долнитѣ числа.

Подиръ различнытѣ ангаріи на пѫтища и на прѣвозы и подиръ различнытѣ праздницы, на селянина едвамъ оставатъ 100 дни за работѫ. Ако работи прилежно селянина ще изработи съ едното си рало, при срѣдньо плодородіе, 20-30 кила жито за гр. 2-2500, за жѫнаръ или десетъкъ ще даде 2 ½-4 кила за 250-350 По добрѣтѫ волѭ на жѫнѫрджіѭ, който надписва, за да помогне на погубытѣ си, ще даде еще около стотина гр. най-малко; различны правы данъцы ще заплати гр. до 150 гр. и повече. Въ прѣвозяніето на жѫнѫрытѣ харчи и губи въ мѣрянето имъ най-малко по 5 %. Конацы ще дѣржи които ще му костисватъ отъ 100 до 150 гр. А нѣкои, които сѫ и повечето, плащатъ и за сѣмето двойно и тройно.

Сѣкый вижда, че селянина плаща доста скѫпо за право-то да ся поти; но на това не ся запира работѫ-тѫ. Нему трѣбатъ пары и той товари жито за пазаря. На влазяне въ града ще му зематъ единъ грошъ и за шиникъ единъ, та два гроша. Ако ся отдѣли отъ воловетѣ или отъ копіетѣ си, прѣдусмотрителный муниципалитетъ ще му земе и 10 гр. глобѫ, защото волове-тѣ можали да направѭтъ нѣкоѭ пакостъ. Продава селянина 1 кило жито, за 80 гр., а гледа, че останѫлы 75 по милость-тѫ на прѣдвидливы-тѣ хора. Трѣба прочее да ся павали труда му еще 5-6 на 100.

Оставатъ му слѣдъ това нѣколко кила Но тука ся явяватъ и другы дългове. Той ще плати на попъ и на даскалъ 1 кило. Ще му изядѫтъ незваны и нечаканы гости, въ кокошкы, масло и др., най-малко 2 кила; слѣдователно сичкый доходъ ся свалява явно на колко кила Кражбы, които търпи селянина отъ черкезы и др., не гы помянуваме.

Съ този доходъ смѣтливый селянинъ ще може да проживѣе въ плодородниѫтѫ годинѫ, безъ да може да тури на странѫ нѣщо за оскѫдны годины. Но какво ще прави той въ бесплоднѫ годинѫ? Ако е единъ той ще направи дългове за да проживѣе до другѫ по-благополучнѫ; но ако сѫ двѣ, три наредъ, той си изгубва кредита, защото дългове-тѣ порастватъ; продава си кравѣтѫ, продава си воловетѣ или му ги зематъ за дългъ и той си сѫвва рѫцѣтѣ та чака милостынѭ, каквото днесь. Така сѫ задлъжнѣли селата и сѫ изгубили сичко. Много села днесь не могѫтъ си почти никогы заплати дълговетѣ.

Тѣзи вещественны слѣдствія на бѣдностьтѫ сѫ пагубны, но еще по-пагубны сѫ нравственнытѣ: селянина ся отчайва, прѣдава ся на піянство и изгубва охотѫ къмъ работѫтѫ си, отъ който толкози малко получава за себе си. Остало-то отъ дѣла и бабѫ прѣминава въ кръчмытѣ; кръчмытѣ ся умножаватъ бързо, а селскы-тѣ кѫщы ся испразднятъ и събарятъ не съ по-малкѫ бързинѫ.

Казуватъ, че земледѣлческый класъ, сир. производителный, е основата на сѣкый народъ, на сѣкѫ дѣржавѫ. За насъ това истинна е дважъ по силна. Освѣнъ земледѣлцытѣ, у насъ нѣма другъ класъ който да произвожда въ такъвъ размѣръ и да обогатява дѣржавѫтѫ. Но когато земледѣлцытѣ сѫ дошли до гнило състояніе, когато основата е гнила; цѣлото общество не ще ли ни бѫде такожде слабо? Това и виждаме днесь.

Врѣме е да ся обърне вниманіе на тѣзи работы. Че е мислимъ въ интересытѣ на хазнѫтѫ да е бѣдно населеніето и да го поддѣржа съ помощитѣ си; но въ интересытѣ ѝ е да бѫде то богато и благоденственно. Когато тѣлото е добрѣ, добрѣ е и главата. До сега управителитѣ гледахѫ да продадѫтъ жѫнарытѣ по-скѫпо, че събираніето имъ оставяхѫ на произвола на купувачи-тѣ. Азъ знаѭ хора, които сѫ плащали жѫнаръ за нѣколко окы бобъ при лозіето си по 2 гр. на окѫтѫ, когато на пазарь ся продаваше само 1 гр. Това е невѣроятно за читателя; но тѣзи невѣроятны работы хвѣрлихѫ края въ днешнѭ-тѫ бѣдность, която искатъ да облекчатъ съ помощи и милостины. Не, милостинята не цѣри, тя замазва ранѫтѫ отвѣнъ. Нуждны сѫ другы мѣркы, които да възвѣрнѫтъ самоувѣреніето на селянина, да му покажѫтъ, че работи най-напрѣдъ и най-много за себе си, и да му повѣрнѫтъ похотѫтѫ къмъ работѫ. Безъ това само съ милостыня, хората ще ся развалятъ повече и ще ся отучѫтъ да работѭтъ. Нали има милостыня, защо да работѭтъ.

Муниципалитетытѣ (беледіета) сѫ съставены за мѣстата. Тѣхната грыжа е развитіето на мѣстото въ сѣко отношеніе. Но тѣ като зели на очи само украшеніе-то на градищата, забравили околностьтѫ и намислили сичко да съсипѭтъ за града. Не стига на селяне-тѣ, дѣто плащатъ толкози скѫпо за труда си, трѣба еще да посрѣщатъ новы спѫнкы въ градища-та и да плащатъ еще нѣколко пѫти за стокѫтѫ си за която сѫ платили толкози скѫпо. Украшеніето на града е добро, но не е по-нужно отъ правдѫ-тѫ и отъ благоденствіето на цѣло населеніе. По другытѣ мѣста ся грыжѫтъ за украшеніето на градища-та, но тѣзи грыжы сѫ ся почеплили тогава, когато ся е появилъ избытъкъ, когато гы е поискало благоденствіето. У насъ сирманіята отъ сѣкѫдѣ выка, а ный украшаваме градоветѣ и съ такъвзи бързинѫ, като че правытѣ улицы и отрѣзанытѣ кѫщы ще разлѣѭтъ благополучіето въ изобиліе. Средства-та ни ся простиратъ до 5, а ный захващаме работы, които искатъ 25, послѣ товаримъ съ даждія сичко, за да излѣземъ на главѫ и ся съсипаемы!

Има едно нѣщо еще. Като съвѣты за мѣстны улучшенія, муниципалитетытѣ трѣба да бѫдѫтъ съставены отъ хора мѣстны, които познаватъ добрѣ нуждытѣ и срѣдствата на мѣстото. Какво видимъ ный въ нашій съвѣтъ? Ный срѣщаме французы, грьцы чиновницы отъ далечны мѣста, видимъ хора, които искатъ да вѫрнѫтъ, както са вѫрнѫ въ Марсилиѭ, въ Цариградъ и Сирѫ или Атинѫ. Има и такъвзи, които вѫршѫтъ нарочно въ вредѫ на народа, защото малко гы боли за чужеродцытѣ и за Турціѭ. Самы като зематъ голѣмы заплаты и живѣѭтъ за расходы по широкы и постланы улицы, мислѭтъ че и сичкый народъ има тая охоляность. Тѣмъ не дохожда на умъ, че наши-тѣ срѣдства не сѫ стигнали до тамъ, щото да мислимъ за булвары и др. подобны. Да украсимъ града че да съсипимъ населеніето и да приготвимъ за хубавытѣ му улицы дрипавы сирмаси, това не ми ся вижда толкозъ разумно. Да идѫ телеграфчія въ Франціѭ, да сѣдѭ тамъ единѫ годинѫ и да не знаѭ никакъ състояніето на французытѣ, да ли ще ма направѭтъ членъ на тамошнытѣ съвѣты и да ли ще ма оставятъ да ся распорежданъ съ мѣстнытѣ работы?

Но пека ся вѣрнемъ пакъ на нашитѣ числа. Да земемъ скотовѣдцытѣ. Беглика ся продава отрано и ся събира въ началото на Марта, сир. много прѣди свѫршаніето на зимѫтѫ. Овцѣтѣ ся причитатъ и за сичкытѣ ся плаща бегликъ, макаръ много отъ тѣхъ не дочакватъ Гергев-день. Болнытѣ и изразнѫлытѣ овцы, отъ които овчаря по ще види никакѫ полѫ и които завлачѫтъ зимнытѣ разноскы, умиратъ тъкмо прѣзъ Марта и Априлія. Но все пакъ са плаща за тѣхъ бегликъ? Оная година измрѣхѫ много овцѣ подиръ четеніето въ Марта. Който имаше 500 овцы, умрѣхѫ му 300. Не имъ стигнѫ тая пагуба, но трѣбаше да платятъ и бегликa имъ? Таквызи системы не могѫтъ, мислимъ ный, да въздигнѫтъ скотовѣдството и скотовѣдцытѣ?

Еще повече страдатъ скотовѣдцы-тѣ отъ кражбы. Затова много хора ся принудихѫ да си истребѭтъ добитъка и да си сѫнѫтъ рѫцѣтѣ. Отъ какъ сѫ дошли черкезытѣ, никой не може да каже: това е мое.

Невѣжеството вреди и овчаретѣ толкози, колкото и земледѣлцытѣ. За да прѣкаратъ ужъ по-лесно, послѣднитѣ не си правѭтъ кѫшлы, нито приготвѭтъ достатъчно количество хранѫ. Отъ това овцытѣ често мрѫтъ, когато зимата е люта. По такъвзи причинѫ измрѣхѫ онаѭ годинѫ; но такъвзи пакъ ще мрѫтъ и сега. И да не имъ мрѫтъ тый пакъ ще ся разорѭтъ, защото сѫ принудены да купуватъ скѫпѫ хранѫ. *(слѣди)*

УСТАВЪ

НА

БЪЛГАРСКО-ТО ЗАЕМАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО

"НАПРѢДЪКЪ,,

ВЪВЕДЕНІЕ. Извѣстно е всякому че главный двигатель на търговскытѣ дѣла е съединеніето на капиталы спр. Дружества; тѣзь дружества сѫ най-много спомогнѫли за распространеніето и благоуспѣваніето на търговіѭтѫ у всичкы другы европейскы народы. За жалость на това толкозъ спомагателно срѣдство не ся е обърнѫло пристойното вниманіе досега отъ нашитѣ Българи, за туй и всичкы тѣхны търговскы прѣдпріятія сѫ были ограничены и всякога почти безуспѣшни. Но слава и благодареніе на Божій промыслъ, честь и хвала на свободолюбывый-тъ нашь Султанъ, който опѣлява доброто и чрѣзъ свободноститѣ съ които всякой день надарява своитѣ подданни поощрява всицки ни да ся залавямы за такъвзи прѣдпріятія. Ный нѣколко Българи въ Кюркчю-Ханъ, подбудени къмъ едно такъвзи прѣдпріятіе рѣшихмы единодушно и съ благословеніе-то Божіе основахмы това Дружество **Напрѣдъкъ** на което съставляваме този законникъ по който ще ся управлява Дружеството.

Цариградъ, 1871, Ѭнуарій 1-й.

Глава Пьрва.

Цѣль и поддѣржаніе на Дружеството

Членъ 1-й. Дружеството **Напрѣдъкъ** ще пріема неопрѣдѣлено число членове (родомъ Българи) и въ всяко врѣме.

Членъ 2-й. Всякой единъ отъ членовѣтѣ ще е основатель до срокътъ на настоящій дружественъ Уставъ, като ся съобразява съ правилата които сѫ написани въ устава.

Членъ 3-й. Настоящійтъ Уставъ ще е въ дѣйствіе за цѣлы двѣ годины отъ днесь.

Членъ 4-й. Цѣлыѭ на реченото Дружество ще е: като събере достаточенъ капиталъ да го употрѣбява въ търговскы занятія по усмотреніето на Членовѣтѣ.

Членъ 5-й. До като да постигне цѣлтѫ си Дружеството — достаточенъ капиталъ за развитіе на повисокѫ търговіѭ, *то* ще дава събранытѣ си пари подъ интересъ срѣща здравы поржчители.

Членъ 6-й. Членовете на това Дружество сѫ задлъжени да плащатъ при записваніето си по една тур. лир.. (което ся нарича акція,) и отъ послѣ въ началото на всяки мѣсецъ ще внося по 10 гр. чисти пари въ сребро.

Членъ 7-й. Членовѣтѣ сѫ длъжни сами да внасятъ мѣсечнитѣ си прѣдплати на Касіерътъ отъ когото ще пріематъ единъ исправъ подписанъ отъ него и отъ писарьтъ; и подпечатано съ печата на Дружеството.

Членъ 8-й. Тыи които быха по-желали да ся запишѫтъ испослѣ членове на това Дружество, длъжни ся да платѫтъ отъ началото на 1871. год. 1. ви Ѭнуар. мѣсечнитѣ си прѣдплаты заедно и лирѫтѫ; и още интересътъ за истеклото врѣме на толкозъ пары.

Такожде ще ся постъпва и съ закъснытѣ Българе които желаѭтъ да ся запишѫтъ членове, съ условіе обаче че *тѣ* трѣбуа да ся имѫтъ намѣстници въ столицѫтѫ, които да отговарятъ за заплатѫтѫ и да гласоподаватъ на събраніята. Тѣзъ записванія що ставатъ при Настоятелството на Дружеството на една книга която ся прѣдлага отъ Настоятелството въ което сѫ записани имената на всичкытѣ Членове. Тѣмъ си записва своерѫчно името, прѣзимето и мѣстото отъ дѣто е, а за закъснытѣ членове ще забѣлѣзватъ Настоятелитѣ имената имъ.

Членъ 9-й. Всякой единъ отъ членовѣтѣ може да земе колкото акціи иска като ся съобразява съ 6, 7, и 8-мый членове, но никога не може да има повече отъ два гласа въ събраніята.

Членъ 10-й. Когато нѣкой отъ членовѣтѣ отсѫтствува отъ столицѫтѫ длъженъ е да прѣдизвѣсти прѣдсѣдательтъ и да постави Настоятель на мѣстото си, въ противенъ случай, ако трѣгваніето му стане внезапно, то най много до единъ мѣсецъ трѣбува да извѣсти писменно прѣдсѣдательтъ съобразно съсъ сѫщійтъ членъ.

Членъ 11-й. Който отъ членовѣтѣ не бы си внелъ прѣдплатата до два мѣсеци съобразно съ 7-ый членъ ще плати безъ прекословію 10. гр. *глоба*. Ако ли ся заминатъ три мѣсеци безъ да е платилъ такъвъ ся исключава отъ членството (1) безъ да има право да ся тѫжи нѣгде.

Членъ 12-й. Всичкытѣ членове безъ исключеніе сѫ длъжни да ся стараятъ за улучшеніето и напрѣдъкътъ на Дружеството, при това още иматъ и право да искатъ свѣденія отъ Настоятелството за вѣрвежътъ на Дружеството;

Членъ 13-й. Членовете ся свободни да продаватъ акціитѣ си на другы когато искатъ, но прѣдварително сѫ длъжни да извѣстяватъ Настоятелството.

Членъ 14-й. Кога умре нѣкой отъ членовѣтѣ, Настоятелството е длъжно да извѣстява писменно и чрѣзъ вѣстницытѣ народътъ му, и това що ся повтаря три пѫти. Ако въ теченіето на три мѣсеци не ся яви нѣкакъвъ наслѣдникъ, Дружеството има право да усвоява акціитѣ му, и за три годины половината отъ приходытѣ на акціитѣ ще дава (Дружеството) на учебнытѣ заведенія въ мѣстото дѣто ся е родилъ покойный-тъ.

Членъ 15-й. Дружеството пріима за наслѣдницы само онѣзи които ся пріиматъ отъ гражданскый-тъ законъ, и ако наслѣдницытѣ пожелѭтъ да продължаватъ членството на покойный-тъ, то ся пріима отъ законътъ на Дружеството ако ли поискатъ да истеглятъ акціитѣ му, то Дружеството остава да ся споразумѣе съ наслѣдницытѣ.

Членъ 16-й При умираніето на нѣкого отъ членовѣтѣ Ако той ся намѣри въ скудость, Дружеството зема грыжѫтѫ за неговото справяніе (погребеніето) и разноскытѣ около справяніето на такъвъ, ще *ся* признаватъ отъ наслѣдницытѣ като законно завѣщаніе на покойный-тъ.

Членъ 17-й. Ако бы ся породило нѣкое несъразуменіе измѣжду членовѣтѣ на Друж. Настоятелството е длъжно да гы доведе до единъ примирителенъ край, ако бы нѣкой си позволи да упорствува чрѣзъ което обеспокоява Друж. членове такъвъ ся изобличава прѣдъ общо събраніе

Членъ 18-й. При свѫршаніето на всякы два месеца Дружественитѣ членове ще иматъ събраніе въ което ще разсѫждаватъ за успѣхътъ на Дружеството.

Членъ 19-й. Събраніето тогава само ще ся нарича пълно, когато ся събержтъ най малко 10-мина членове освѣнъ Настоятелството.

Глава Втора

Управленіе на Дружеството и Устройство на Настоятелство-то

Членъ 20-й. Дружеството ще ся управлява отъ едно Настоятелство състоящо съ отъ петь членове: единъ прѣдсѣдатель, единъ подпрѣдсѣдатель, единъ съкровищникъ, единъ писарь и единъ помощникъ, които ще ся избиратъ по-вышегласіе и ще слугуватъ безъ платѫ по една година.

Членъ 21-й. Гласоподаваніята въ избраніята ще ставатъ по тайно гласоподаваніе.

Членъ 22-й. Слѣдъ избраніето на Настоятелството ще ся обнародватъ имената на дѣйствующытѣ членове за да бѫде припознато законното имъ прѣдставителство на реченото Друж. за всякого който има да прави съ Дружеството.

Членъ 23-й. Настоятелството чрѣзъ писарьтъ има право да свыква извънредни събра-

(1) Такъвъ ако бы доказалъ че неплащането е отъ причины независящи отъ него; и кло повечето отъ членовѣтѣ ся съгласятъ, прощава му ся съ половинъ лира глоба. Втори пѫть подъ сѫщо извиненіе съ една лира глоба а трети пѫть съвсѣмъ ся исключава.

нія когато бы имало нуждѫ, всякой членъ е длъженъ да присѫствува.

Члена 24-й. Когато прѣдсѣдателятъ не може да присѫствува по неизбѣжны причины на събранието длъженъ е съ врѣме да оплномощи писменно подпрѣдсѣдателятъ за да го замѣсти. Всяко дѣло извършено въ отсѫтствието на прѣдсѣдателятъ и на подпрѣдседателятъ счита ся за незаконно.

Члена 25-й. Ако нѣкой отъ Настоятелството по различны причины ся принуди да прѣстане отъ службѫтѫ си, длъженъ е най малко двѣ седмицы по-напредъ да прѣдизвести на сътрудницытѣ си.

Члена 26-й. Главното годишно събраніе ще става въ началото на мѣсецъ Януар. На това събраніе Настоятелството предава отчетъ за цѣлѫ годинѫ на една комисіѭ избрана отъ членоветѣ. Прѣвиленитѣ и редовни книги ся потвърдяватъ отъ тѫсь комисія и гы даватъ на новоизбраннытѣ Настоятели. Писарятъ изважда копіе отъ годишнѫтѫ равносмѣткѫ, и слѣдъ като ся отпечата ще ся раздаде на всичкытѣ членове за увѣдомѣніе.

Члена 27-й. Главното годишно събраніе избира нови Настоятели; и възможно е бившитѣ да ся избержтъ на ново за вторѫ годинѫ ако тѣ благоизволятъ.

Глава Третя

Длѫжности на Настоятелство-то

Члена 28-й. Длъжностытѣ на прѣдсѣдателятъ сѫ:

а) Да нагледва за испълнението на Уставътъ въвъ всяко Дружественно дѣло; да отваря и распуща засѣданіята, и да пази тишинѫ въ събраніята.

б) Да пази всичкытѣ прѣмнали книги на Дружеството както и ржкописътъ на Устава.

в). Да управлява всичкы мѫчноти и които бы ся появили и въ равно число гласоподаваніе да прѣдпочита правдѫтѫ. и

г) Да прѣдлага въ засѣданіята всякакъвъ видъ въпроси относително въ интереса на Дружеството (доглѣ ся неразиска единъ въпросъ второ ся не прѣдлага)

Члена 29-й. Длъжноститѣ на Касіерътъ сѫ.

а) Да пази събраното количество пари до когато едно събраніе рѣши гдѣ ще ся употрѣбятъ

б) Да дава исправи които и ще подписва за мѣсечнытѣ вписванія.

в) Да пази записитѣ на даденытѣ подъ интересъ пари; и още е длъженъ да прибира парытѣ когато дойде срокътъ на нѣкои записъ.

За прибираніето на парытѣ има право касіерътъ да постѫпва както го изиска нуждѫтѫ.

г) Да прѣдава при свършваніето на годинѫтѫ точна и ясна смѣтка за всичкытѣ приходи на Дружеството. (2).

Члена 30-й. Длъжностытѣ на писарътъ сѫ: да държи всичкытѣ книги на Дружеството чисти и точно за да бѫдѫтъ готови за показваніе въвъ всяко събраніе ако е нужда.

б) Да пише всичкитѣ писма и извѣстія по дѣлата на Дружеството които ще и да подписва.

в) Да забѣлѣзва въ протоколътъ всичкытѣ рѣшенія на засѣданіята; при захванѫтието на едно засѣданіе писарътъ прочита дѣяніята на прѣшедшето засѣданіе, и

г) Да подписва на едно съ касіерътъ исправи-тѣ.

Члена 31-й. Подпрѣдсѣдателятъ и помощникътъ пазятъ печатътъ на Дружеството, който е разделенъ на двѣ половины и у всякого едного по една. Тѫй немогатъ да го приложатъ нигдѣ до като не ся извѣстѫтъ отъ прѣдсѣдателятъ писменно.

Всичкытѣ Дружественни книги ще бѫдѫтъ подпечатани съ Дружественнытѣ печатъ.

Члена 32-й Когато отсѫтствуватъ нѣкои отъ прѣдсѣдателятъ, касіерътъ, или писарътъ, тѣ оставятъ на свое мѣсто нѣкого отъ подпрѣдсѣдателятъ или помощникътъ и то само за веднъжъ, второ пѫтъ плащатъ глоба по 20. гроша.

Члена 33-й. Настоящійтъ Уставъ който ся одобри отъ всичкытѣ основателни членове на това Дружество, рѣши ся да ся отпечататъ 500 екземпляра и раздадѫтъ да послужѫтъ за ржководитель.

На когото въ оригинѫлътъ ся и подписватъ основателитѣ.

(2) Касіерътъ не може да дадо на заемъ или да разнесе повече отъ една лира безъ знанието на другытѣ членове отъ Настоятелството; така и Настоятелството не може да разнесе повече отъ петь лиры безъ знанието на членовотѣ.

Засѣданіята на Народното Събраніе.

Въ прѣдпослѣднійтъ си брой ный казахмы че, както и да е вече, пріемамы сливанието на комисіѭтѫ въ тѣлото на народнытѣ прѣдставители, не като нѣщо законно и желаемо, но за да ся избѣгнѫтъ възможны-тѣ раздоры, които може да възникнатъ и нежелаемы слѣдствія за народното дѣло, а най-вече сега. У добъръ часъ казахмы ный и да бѫде хаирлія, да слѣдуватъ народнѫтѫ работѫ задружно. Но приложихмы че, прѣдъ важностьтѫ на този въпросъ и прѣдъ голѣмыйтъ интересъ на бѫдущытѣ разисканія не можемъ да останемъ невѣрны на длъжностьтѫ си, да не изобличимъ незаконнытѣ и нискы-тѣ средства които употрѣбихѫ комисаритѣ, или който и да е вече, за да постигнѫтъ тѫзи цѣль. Прѣмълчаваніе-то на тѣзи произволы отъ еднѫ страна и прѣкаленытѣ доброволія отъ другѫ, мислимъ ный, ще направа комисаро-прѣдставителитѣ еще по продерзлиры въ начиненіята имъ и народнытѣ прѣдставители еще по-невнимателны къмъ длъжноститѣ имъ въ прѣдлежащы-тѣ разисканія, въ ущербъ на народното дѣло. Това е което ны кара да ся върнемъ върху този прѣдметъ и да изложимъ събраныте ни устны свѣдѣнія по тѫзи часть.

Жално и много жално защото по испълнотѫтѫ на тѣзи свѣдѣнія нашето изложеніе не ще бѫло точно и редовно, както трѣба; но грѣхътъ не е нашь, ный си ненамѣрихмы на онзи часъ тамо, а сега вече по осмотреливѫ-тѫ прѣдосторожность на съставляющытѣ това народно събраніе г-да комисари и прѣдставители, Българитѣ вѣстникари не само ся исключены отъ оградѫтѫ на засѣданіята имъ, но не имъ е позволено даже на да ся позуватъ и отъ просевербалътъ на засѣданіята т. е. отъ записваніето на онова което ся говори въ тѣзи засѣданія. Намъ прочее *не остава освѣнь*, както сега тѫй и за напрѣдъ, да съобщаваме на читателитѣ си онова само, което ся удостоимъ извънъ да чуемъ, и то ако ся удостоимъ. За туй ный ще молимъ читателитѣ си да не бѫдѫтъ толкозь взискателни откѫдѣ точностьтѫ и редовностьтѫ на съобщаваныте свѣдѣнія; а членоветѣ отъ народното събраніе що молимъ да ни не придирятъ, да не ни ся сърдятъ ако нѣщо криво ни ся докаже и криво го изложимъ. Ако ся случи да кажемъ нѣщо погрѣшено нека го не земятъ за умышленность: ный пріемамы на друго сърдце и опроверганието му или поправянието му, стига да има кой да благоволи да ни дале точны свѣдѣнія вмѣсто нашитѣ неточны.

Туй казано вика дойдемъ на прѣдмета си.

* * *

Читателитѣ ни знаѭтъ вече отъ притуркѫтѫ какъ ся свърши въпросътъ за Македонскытѣ прѣдставители на засѣданието отъ 12 февруарія, знаѭтъ еще че сѫ пріехѫ на пълно комисаритѣ да разискватъ изново дѣлото си и да гласоподаватъ на едно съ народнытѣ прѣдставители за одобрението му и сѫ любопытны, вѣрвамы, да узнаѭтъ какъ е станѫло това.

Ный незнаемъ нито какъ ся е отворила пакъ думата за това, нито какъ е ставало по редъ разискваніето, знаемъ само, както и по напрѣдъ казахмы, че повече отъ третѣ четвъртины на прѣдставителитѣ бѣхѫ на мнѣніе да отблъсканѫтъ не само гласоподаваніето на комисаритѣ міряны; но ако е възможно даже и неприсѫтствието на всичкы, което ся и опытали да защитятъ въ засѣданието, и най вече Г.Г. Димитракы Теодоровъ изъ Тулчѫ, Г. Грусевъ изъ Пловдивъ Хр. Стояновъ изъ Софіѭ, П. Ангеловъ изъ Свѣщовъ и Дѣло Икономъ изъ Руссе. Но устатностьтѫ на комисарскытѣ ораторъ, неговытѣ манеры и послужваніе съсъ всичкы простителны и не простителны срѣдства и начины за прѣодоляваніе на комисарскытѣ домогванія, и най-послѣ умышленнѫтѫ внезапность и ухыщреното прѣдложеніе на едно оригинално гласоподаваніе, спомогнѫхѫ та ся изигра вышегласието и докара за слѣдствіе сливанието на комисіѭтѫ съ прѣдставителското тѣло.

Ный рекохмы и пакъ казвамы че не сме вече на мнѣніе да ся дигатъ новы гюрюлтіи за дѣленіе на комисіѭтѫ отъ прѣдставителското тѣло. Но ный не можемъ, рѣшително не можемъ да не осѫдимъ тѫзи отъ всякѫ страна осѫдителнѫ постѫпкѫ съ която ся тѣ добыхѫ до желаемото си.

Да ся не зема въ вниманіе законно ли е или не присѫтствието на комисаритѣ въ народното събраніе, но да ся пыта умышленно: *какво зло сѫ направили комисаритѣ та гы нещете? кажѣте ни кой е лошійтъ да го исѫдимъ*, пытанія на които не може да ся отговори безъ личны докаченія, (прѣдставителятѣ ако и да имахѫ какво да отговорятъ отъ благоразуміе водени не трѣбаше да отговарятъ и не отговорихѫ); а слѣдъ това, при упорствованието на прѣдставителитѣ, да прибѣгнѫтъ пакъ до таквызь нискы срѣдства, дѣто да говорятъ съ единъ тонъ не само диктаторскы но умышленно заплашителенъ: Да имъ казватъ че *Правителството было деспотическо*; че *правяло каквото то щало, а не каквото народьтъ желае*; че *прѣдставителитѣ не сѫ дошли съ ирадіе отъ Правителството, но по волѭтѫ на комисаритѣ, единственнытѣ които имали правото да съчинятъ Устава и да го одобрятъ*; че *прѣдставителитѣ сѫ прѣдставители безъ ирадіе* т. е незаконны, а комисаритѣ сѫ законны прѣдставители на народътъ, защото *комисията е съ ирадіе съставена*, и за показъ и плашило да вадятъ на срѣдъ туй ирадіе, да го четѫтъ и да го нетълкуватъ споредъ съдържанието му, но както имъ тѣмъ изнася за подкрѣпленіе на своитѣ криви доводы. Това и пѫтно и право ли е?

Доводытѣ и думытѣ на комисарина ораторъ, за да подкѣржи встѫпваніето на комисіѭтѫ въ народното Събраніе и пълното нейно гласоподаваніе, имали, казватъ, таквозь направленіе, щото да докаратъ прѣдставителитѣ до убѣжденіе, че оправданята на комисіѭтѫ иматъ нѣщо пластителско. А за человѣцы сега що дошли отъ провинціитѣ, каквито и да сѫ тѣ, таквозь едно говореніе, такъвъ единъ тонъ, не можеше освѣнь да докара всякого отъ тѣхъ да дойде на таквозь заключеніе, че който отъ тѣхъ бы ся осмѣлилъ да ся въспротиви и да каже нѣщо противу хотѣніята на комисаритѣ, ще ся счете като че говори и дѣйствува противу волѭтѫ и рѣшението на Правителството. Това бѣ всичко което смути най-много прѣдставителитѣ и гы направи да бѫдѫтъ нѣмы и покорны на ведѣніята на велѣющытѣ комисари.

Онова ирадіе, Г-да Комисари, съ което заслѣпихте очитѣ на прѣдставителитѣ, като си позволихте безсовѣстно да гы излъжите върху съдържаніе-то му, не е пратено до васъ, но е пратено до вашитѣ избиратели, то е отговоръ на увѣдомѣніе-то за вашето избираніе отъ Цариградскытѣ Българи, на онѣзъ на които прощеніето напослѣдокъ вы съ таквозь высокомѣріе и безстыдство отвърлихте. Ако не е така обнародвайте го.

Не бѣ работа, Г-да Комисари, да расправяте на прѣдставители-тѣ какво е правителство-то и какво не е; тѣ не сѫ отъ вчера подданицы на туй Правителство и да имятъ нуждѫтѫ на вашитѣ за него освѣтленія. Нито си имаше мѣстото и приликѫ-тѫ отъ думѫтѫ: *апладжакъ* въ Фермань-тъ да изваждате умышленно онова криво заключеніе: *хичъ олмасе* отъ Правителството *апладжакъ* Уставътъ (!) и смѣете да казувате че Правителството е деспотическо? — Струва ни ся че не Правителството но Комисіята е деспотическа; защото като ся каквиѫ на народны-тѣ ни работы не рачи и не мысли да ся отмѣсти, но иска тя да управя, тя да самовластува; и какъ защо толкозь постоянствува да е цѣло въ народното събраніе и да гласоподава?

Но най послѣ за да бѫде побѣдата съвършена трѣбвало да ся извърши още едно безстыдство отъ страна на комисаритѣ, да ся изиграе еще едно нечувана и невиждана комедія: Да ся прѣдложи на вышегласіе въпросъ-тъ за пріемаването или непріемаването на комисіѭтѫ въ тѣлото на прѣдставителитѣ, чрѣзъ едно таквозь оригинално гласоподаваніе, споредъ което: да станѫтъ прави на крака всичкы които даватъ гласъ за пріемаването на комиссіѭтѫ. И щомъ дума ето и дѣло, изскачватъ на крака онѣзи ми ти комисари всичкы най-напрѣдъ, послѣ тѣхъ владыцытѣ, като членове отъ комисіѭтѫ, а слѣдъ тѣхъ машинално и онѣзи отъ прѣдставителитѣ, които едва ли сѫ могли да разберѫтъ за какво е работата, па най-послѣ единъ по единъ на слѣдъ тѣхъ и всичкы другы, макаръ и съ явно неудоволствіе и неодобреніе! Ни единъ отъ прѣдставителитѣ да си не обѣли языкътъ да попыта да ли е праводно, да подана гласъ и сама комисията за пріемаването си; но двама отъ по-коравытѣ прѣдставители, които ся были задъ желѣли да не ставатъ. единътъ най послѣ казва: "като нѣма управа и азъ да ся исправя" и ся исправя, а другыйтъ за да ся не исправи и да не е сѣдѭлъ става та отива въ другѫтѫ олаѭ да търси прадіето да го чите да види какво пишало. И тѫй вышегласието излѣзва пълно и дѣло свършено!

Ето съ каквы краводцы и най-право съ каквы беззаконія спечели комисія-та това на кое-то ся домогваше, и ный исказвамы прѣдъ народа нейны-тѣ беззаконія не за да го раздразнимъ противу комисари-тѣ, но дано чрѣзъ това поусѣкнемъ своеволіята имъ, да не искатъ и за напрѣдъ все тѫй съ простителны и не простителны срѣдства да поставятъ въ Уставътъ всичко по своему, казвамы го за да пострѣснемъ и народнытѣ прѣдставители да бѫдѫтъ другъ пѫть по-внимателны въ тайны-тѣ изгыбы на политикѫ-тѫ коѭтто държатъ комисаритѣ спрямо тѣхъ.

* * *

На 23-й започнѫхѫ редовны-тѣ засѣданія на Народного събраніе въ Орта-кюю. Засѣданието ся отворило часътъ на 7 по турскы съ едно словце сказано отъ Прѣдседателя на Архіерейскый съборъ свето-Ловченскаго върху устроеніето на черквѫтѫ и длъжноститѣ на прѣдставителитѣ. Слѣдъ него послѣ дума да скаже едно словце Г. Чомаковъ. Намъ не можихѫ да ни расправятъ опрѣдѣлително върху какво е было словото на Господина Чомакова но забѣлѣжихѫ ни двѣ нѣща, едно че той като говорилъ за старцытѣ подвижницы по въпросътъ или забравилъ или нерачилъ да помене името на блаженнопочившаго страдалца Авксентія Велескаго, и друго че като говорилъ за отблъсваніе на нѣкои слухово пръсканы нарочно за обвиненіе на Пловдивскѫтѫ Епархіѭ че претендирала ужь за прокарваніе на нѣкои притязанія обидны за другытѣ Епархыи, не ся посвѣнилъ да укаже на по-голѣмытѣ заслуги и разноскы които тая епархія направила за благоуспѣшното искарваніе на въпросътъ, а това докачило нѣкои и именно Г. Н. Минчова, който и протестиралъ срѣщу това и си задържалъ правото да отговори на Г-на Чомакова въ друго едно засѣданіе 1). Отъ туй расказваніе ный заключавамы че словото на Г. Чомакова е было върху теченіето на въпроса.

Послѣ Г. Чомакова и Г. Крьстовичъ послъ рѣчь съ извиненіе че не былъ приготвенъ за въ такъвъ тържественъ случай да скаже нѣщо и той. Но като захванѫлъ отъ думы-тѣ на Г. Чомакова за теченіето на въпросъ-тъ, той съ свойственнѫтѫ нему способность развилъ темѫтѫ върху независимостьтѫ на Черквытѣ като започнѫлъ отъ Апостолскы-тѣ врѣмена и споменѫлъ вкратцѣ за судбѫтѫ на Българскытѣ независимы черквы въ Прѣславѫ, Търново и Охридъ, и като свършилъ съ подчиненіето на Охридскѫтѫ архіепископіѭ и Ипекскѫтѫ подъ Цариградскый Патріархатъ чрѣзъ единъ Фермань отъ Правителството, който и само потвърдявалъ това подчиненіе, но и прѣписвалъ даже наказаніе противъ онѣзи които бы поискали възстановеніето имъ, прѣдставяйки тогазь голѣмѫтѫ мѫчнотіѭ въ повдиганието и слѣдуваніето на въпросътъ, а въ сѫщото врѣмѣ и по-голѣмѫтѫ отъ това милость на И. В. Величество, който благоволи съ новъ фермань днесь да възстанови черковнѫтѫ независимость на Българскыйтъ народъ. Шумны ржкоплесканія и въсхытителны възванія: Да живѣе Султана! Да живѣе Али паша! послѣдовали словото на вѣщыйтъ нашь пѣтія.

Слѣдъ Г. Крьстевича послъ рѣчь П. Прѣосв. Г. Г. Макаріополскый и той върху теченіе-то на Въпросътъ за допълненіе на Г. Чомаковитѣ думы, като започнѫлъ еще отъ зародышътъ на тѫзи мыслъ за черковнѫтѫ на самостоятелность, въ Гръціѭ еще като ученикъ и съученицы съ Г. Ив. Добровича. Н. Прѣосв. Патриарха Пловдивскаго и г. Чомакова, послѣ изложилъ развитіето и распространеніето на тѫзи идеѭ и неговытѣ старанія и страданія за осѫщественіето ѝ.

Слѣдъ свършваніето и на това *словце* прочелъ ся и подписалъ ся благодарителный адресъ къмъ Имп. Правителство отъ страна на Прѣдставителитѣ въ името на цѣлъ Българскый народъ, и *събраніето ся разишло.*

Послѣднійтъ брой отъ вѣстникъ Право е пъленъ не съ друго освѣнь съ хулы и ругатни врьзъ листътъ ни и лично и *именно* врьзъ мене. Споредъ доводытѣ и доказателствата на Право излѣзва че на свѣтътъ нѣма нѣщо по-лошо отъ Македоніѭ и отъ нейныйтъ редакторъ Славейкова, а разумѣва ся и нищо по-добро отъ Право, правыйтъ неговъ редакторъ и праведнійштѣ неговы патроны. Ный нѣма да отговаряны на ругателствата на нашійтъ събратъ колкото за личностьтѫ ни, защото знаемъ че това е послѣдното прибѣжище на всичкы бедарны натуры; когато нѣматъ какво да кажатъ тѣ ся разразяватъ въ попрѣкваніе, съ които искватъ всичкыйтъ си едносизлишъ даже и небрежението си отъ сѫдовища. Колкото за общественнѫтѫ ни дѣятелность като вѣстникаръ, добъръ или лошь сме ный, то е работа на близкѫтѫ да сѫди и прѣсѫди за насъ и за нашій събратъ, за нашитѣ неспособности и неговытѣ способности, както и за нашитѣ добродѣтели и неговѫтѫ неумѣлость; тѣ сѫ заботы които всякой може да гы подуши щомъ земе въ ржкѫ единътъ или другыйтъ вѣстникъ.

Ный ся радувамы на това само дѣто нашійтъ събратъ ни обяви тържественно че той творецътъ на тѣзи разсѫждленія, и ны въведи отъ заблужденіето въ което ся намѣрахмы. Ный мыслимъ да знаехмы че другъ, дохѫтъ въ неговѫтѫ кожѫ. и облѣчены въ неговътъ образъ, продаваѫ тѣзи майстории, а сега трѣба да вѣрвамы че е дивно чудо станѫло: развѣрзала ся е тѫпота-та на умъ-тъ на нашійтъ събратъ та може вече и той да пише съ таквызь силѫ и мощь съ каквѫто до вчера и онзи день неможеше да пише.

Нищо нѣма да отговоримъ ный и на бѣдный онзи нашь братъ македонецъ, който зелъ да пише противу насъ за македонскыйтъ въпросъ и дошелъ до *прасе* и *прасе* и *магданосъ*. Ный ще го оставимъ спокоенъ да си продава прасетъ и магданосьтъ на лубавѫтѫ сиргынъ който е намѣрилъ и да си пасе прасета-та по злачнытѣ страница на *Право*. Само на забравалиѭта юристъ, който по юрютюрическы сѫ мѫчни, гледамы, да заподозри религиознытѣ ни убѣжденія, ще забѣлѣжимъ че, и другы по-вѣрны отъ него прѣди години [illegible] хѫ съ туй калпаво оружіе противу насъ и вы нарекохѫ изрично уніяты, но врѣмето друго показа, и тѣ си останѫхѫ само съ голытѣ думы, както и г. юристъ съ вьртоглавщинытѣ си.

Извѣстіе.

Настоятелството надъ търговскытѣ испадванія, което засѣдава въ Императорското Търговско сѫдовище. призовава заемницитѣ на испадналыйтъ Давида Моссе Солунца бакеринъ въ Галатѫ, щото съгласно съ 17 члена на търговскый кодикъ, като прѣдставятъ прѣда реченното настоятелство на 16 текущаго въ вторникъ часата по 7 турскы, да ся испытатъ за заемытѣ си, и приступятъ въ назначеніето на новы синдицы.

Настоятелството надъ испадналыйтъ.

НОВЫ КНИГЫ!

Исторія Българска ОТЪ ГАВРИИЛА КРЪСТЬОВИЧА — *Часть първа. Состояща еще отъ 40 печатны листове на 8-ка. Цѣна 7 петака.*

☛ *Спомоществователитѣ на горнѫтѫ книга въ Цариградъ нека ся отнесѫтъ до Кыра и Ив. хаджи Петровы въ Балкапанъ.*

ГОТВАРСКА КНИГА или наставленія за всякакви гостбы споредъ както гы правятъ въ Цариградъ, и за много другы домашны справы. Съдържава повече отъ 300 расправы за разны работы по домашнѫтѫ економіѭ. Цѣнѫ *10 гроша. Въ Книжарницѫтѫ на* **Н. Р. Славейкова.**

Отъ Редакціѭтѫ.

Молимъ достоуважаемытѣ си читатели и спомоществователи да не забравятъ утѣсненіятъ въ които знаятъ че сѫ намѣрвамы и да побарзатъ да ни внесѫтъ спомоществованіята си отъ които ный очакваемы всяко насѣрчаваніе и улесненіе въ трудното и прѣтрудно за насъ станѫло слѣдованіе на изданието на "Македонія".

1) Това и що бѫде работата на народното събраніе да слуша по всѣ страсти над ираніята на комисаритѣ. Ный бы желали на Г-на Минчева, разумѣва ся, ако бы щѣлъ да ны послуша, да възгеснися отъ тѣзи дрѣбны честолюбія, които не податъ на нѣкоѭ разправѫ. Да кажемъ че Пловдивската Епархіѭ не е заслужила, было бы исправедно, както пакъ и да кажемъ че само тя е свършила всичко. Тѫй сѫщо ще забѣлѣжимъ и на Г-на Чомакова че е неприлично въ таквызь едно тържественно събраніе на прѣдставители отъ таквызь Епархыи да имъ ся говори за това, то е като че имъ ся въвира въ очи нарочно, и естественно докарва раздраженіе, безъ да принеси нѣкоѭ полѫ на народното дѣло. Всякой познава заслугѫтѫ и жертвытѣ на Пловдивскѫтѫ Епархіѭ по народното дѣло на черковный въпросъ, но често подмесваны, тѣ губятъ цѣнѫ-тѫ си и друго не докарватъ освѣнь домогновія за отказваніе а още повече въ едно таквызь врѣме. Трудътъ по народны работы не е заслуга, но е длъжность, а наградата за този трудъ у съвременнытѣ е съвѣстьтѫ а прѣдъ потомството исторіята.

Редакторъ и Издатель **Н. Р. Славейковъ**